

Naujas Metas, Naujos Viltys. Žmogus Idealo Ir Be Idealo. Atikimn Savo Pareigas Naujais 1953 Metais Dėl Musų Tautos Ir Tėvynės!

IŽENGE į naująjį metų su nauja viltimi ir naujomis intencijomis bei rezoliucijomis būti tobulėsniais žmonėmis ir sąmoningesniais, pavyzdingesniais lietuviams ir naujosios tėvynės Amerikos piliečiams, nepamirškime senosios tėvynės LIETUVOS daug vilčių turinčios sulaukti mūsų jai pagalbos. Jei mes naujų metų sutikimo proga baliavodami nesigailėjome savo dolerių vaišėms išleisti, nesigailėkime savo atliekamųjų dolerių mūsų tautos reikalams, ypatinai, Lietuvos vadavimo, mūsų tautos žmonių teisių ir laisvės gynimo reikalams.

Žmonės menkiesiems išleidžia daug savo pinigų, ypač švenčių proga baliams ir kitokiems malonumams ir smaguriavimams ir nesigaili, o labai svarbiams tautos reikalams, politiniams ir šalpos, tankiai pašykštėja, savo dolerio neukoja. O kas gi svarbiau ar pobūviu malonumai, ar tautos reikalai, žmogaus teisių ir laisvės gynimo? O visgi, tokių žmonių, kurie baliams, savo malonumams nesigaili pinigų, o tautos reikalams atsisako duoti savo dolerį kita. Tai ne idealo, ne širdies ir sielos žmonės! O tokių yra labai daug. Tai nesąmoningi, nekultūringi žmonės. Jie nemato svarbos rėmimo organizacijos ir kovos už laisvę bei idealo, rūpinasi tik savo pilvo ir asmeninio malonumo patenkimu.

O šimtai tūkstančių tauriųjų lietuvių ištremtųjų gyvena toli už Uralo kalnų, kenčia šaltį, badą ir vargą, miršta kankinių miršta! Jie miršta dėl tėvynės, už savo tautos laisvę ir garbę, o kiti kenčia ir miršta kalėjime bei vakarų Europoje ir kituose žemynuose didžiame varge. Šie mūsų tautiečiai nelaimingi, beviltiškas jų gyvenimas. Jei ir norėtume padėti jiems vargo našta pakelti, badavimą pašalinti, galimybių nėra. Negalime pasiekti Lietuvoje palikusiuju už geležinės uždangos, Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga pasveikinti juos, sustiprinti jų jū viltį, ištiesti jiems pagalbos ranką. Visi mūsų nelaimingieji žmonės anoje pusėje Atlanto gyvena kankinių gyvenimu. Bet jų viltys tebėra stiprios sulaukti amerikiečių lietuvių pagalbos—rimtų pastangų jų išlaisvinimui.

Individo žmogaus tragiškas likimas dar ne tiek svarbus kaip visos tautos žmonių likimas. Kai vienas lietuvis ar kelėtas šimtų žūsta karo lauke ar kitokioje nelaimėje nebūna tiek baisu ir tragiška pilnoje to žodžio prasmėje, bet kai žūdoma visa Lietuvių Tauta, kai lietuviai naikinami įvairiomis priemonėmis—fiziškai ir moraliskai, kai prievarta ištremiami ir nutautinami bei žudomi, kai matome tautos masinį naikinimą, tuomet yra labai baisu, tragiška. O šiandiena lietuvių tauta keleropai naikinama, todėl pavergtieji lietuviai išvakarėse 1953 metų, kurie tebėra gyvi, jie gyvena viltimi, kad mes, amerikiečiai, juos aukščiau ar vėliau išlaisvinsime.

Ar mes galime apvilti savo tautiečius laukiančius ir tikinčius į mus kaip jų išlaisvintojus? Ne, privalome suprasti, kad mūsų pareiga šiais 1953 metais sukaupti visas mūsų tautines ir kitokias jėgas ir bendrai rūpintis mūsų tautos ir pavergtųjų lietuvių egzistencijos išlaikymu. Mūsų pareiga nešykštėti savo dolerį skirti į tuos fondus, kurie reikalingi mūsų

KO GALIMA TIKĖTIS 1953 METAIS

BOSTON, Mass. — Jei nebus svarbaus pasikeitimo tarptautinėje padėty, pramonė Jungtinėse Valstybėse 1953 metais greičiausia bus tokia pat kaip buvo 1952 m. Taip gali būti per pirmąjį pusmetį, o paskui tikrai meto gale, numatoma krizis, bet ne rimtas.

Paskutiniuose metuose tapo tradicija pranašavimus nustatyti pasiremiant Rusijos politika. Vienok, yra faktas, kad galima tikrai spėti Rusijos tikslus, nėra kuo pasiremti. Didžiama nuota, kad Rusija ne nepradės trečią pasaulinį karą, ne nepadarys jokių rimtų pasiūlymų dėl pasaulinės taikos, delto Jungtinės Valstybės negalės sumažinti militariškas išlaidas. Todėl, pasiremiant, kad šaltas karas tęsis toliau, galima pranašauti, kad naminė ekonomija, 1953 metais nesiskirs daug nuo praėjusių 1952 m. Tikrai, jei Rusijos politika nukryptų aiškiai prie karo ar daugiau prie taikos, tuomet visas naminis paveikslas atrodys kitaip.

1952 metų pabaigoje, pramonės veikimas Jungtinėse Valstybėse buvo didžiausias kiek yra buvęs, išskiriant laike Antrojo Pasaulinio karo. Biznio ir idėlių kategorijos stovi aukštai, iš priekšties šių dienų geros pramonės padėties ir sykiu dėl didelio republikonų laimėjimo lapkričio mėnesio rinkimuose. Vienok du

tautos laisvės reikalų rėmimui. Mūsų pareiga būti idealiais, širdies ir sielos žmonėmis, atjauti mūsų tautiečių nelaimės, remti mūsų tautos svarbius reikalus 1953 metais, darbu ir turto prisidėti prie kiekvieno veiksnio kovoje už laisvę mūsų garbingos tautos žmonių.

Kova už laisvę, žmogaus teises, už tautinę egzistenciją, už viską kas yra lietuviška svarbi, garbinga ir visiems dabarties lietuviams privaloma. Mūsų garbingieji probočiai nesigailėjo savo kraujo ir gyvybės išsaugojimui savo tautos ir tėvynės laisvės. Lietuvos savanoriai nesigailėjo kraujo ir gyvybės kovodami už laisvę savo brolių ir nepriklausomybę Lietuvos. Šią pareigą privalome jausti ir atlikti užsienio lietuviai dėl tėvynės. Mūsų pareiga išaugoti viską kas yra lietuviška, ypatinai savo prigimtinę gražią kalbą ir raštą bei meną—lietuvišką kultūrą.

Šis metas žada naujų vilčių pavergtoms tautoms išlaisvinti. Viso civilizuoto pasaulio žmonės ir net vakarų demokratijos, kurios padėjo maskoliams pag-

robti pusę Europos ir Azijos, dabar mato maskolį imperializmo pavojų sau ir kitoms laisvoms pasaulio tautoms. Maskolis eina kai ejo per 500 metų imperializmo keliu plėsdamas savo imperijos ribas į visus kraštus, kolonizuodamas maskoliškas šeimmas pavergtuose kraštuose ir dabar eina, žudo ištisas tautas, fiziškai ir moraliskai jas naikina. Maskolija ir jos panaudotas komunizmas kaip imperializmo įrankis griauti laisvąjį pasaulį apgaulėje ir MELU tapo viso pasaulio pabaisa.

Nenuostabu, kad pasaulio tautos daro rodą apsigynimui, pašalinimui maskoliško pavojaus. Štai kame glūdi viltis pavergtųjų tautų ir mūsų tėvynės Lietuvos žmonių laisvės ateityje. Šis 1953 metas bus rimtų pastangų visame pasaulyje prieš agresingus imperialistinius maskolius; šio meto laiku ir mes, Amerikos lietuviai, privalome telkti savo jėgas ir remti visus mūsų tautos veiksnius kovoje už laisvinimą pavergtųjų brolių. Šiam tikslui ir idealui privalome pasiūlyti darbu ir turto visi.

Generolas pareiškė šitą atsakymą pavergtųjų žmonių: "Gal kaip nors bus galima perduoti mano Naujų Metų pasveikinimus visiems žmonėms už Geležinės Uždangos, kurių linkėjimai 1953 m. yra labai jaudinantieji. Noriu užtikrinti jiems, kad jie nėra užmiršti. Žinau kaip jie narsiai kovojo prieš naciu tiraniją ir bandė po karo atstatyti savo vyriausybes. Taip ilgai kaip laisvės idėja gyvuoja žmonėse, ateitis gali būti užtikrinta".

Eisenhower Pasveikino Visus Su Naujais Metais

NEW YORK. — Busimasis prezidentas Eisenhower pasveikino visus "visur" su naujais metais ir pareiškė vilties, kad 1953 m. sugražins taiką pasauliui. Eisenhower ypač pasveikino laisvę mylinčius žmones užpakaly geležinės uždangos sakydamas jiems "jie nėra užmiršti".

Devyni tremtiniai iš sovietų pavergtųjų tautų įteikė baltą popierą, atstovaujantį 100 milijonų laisvę mylinčių žmonių linkėjimus, kurie negali laisvai pareikšti savo norus. Dr. Paul Barry, tremtinys iš Vengrijos įteikė tą pasveikinimą generolui.

Generolas pareiškė šitą atsakymą pavergtųjų žmonių: "Gal kaip nors bus galima perduoti mano Naujų Metų pasveikinimus visiems žmonėms už Geležinės Uždangos, kurių linkėjimai 1953 m. yra labai jaudinantieji. Noriu užtikrinti jiems, kad jie nėra užmiršti. Žinau kaip jie narsiai kovojo prieš naciu tiraniją ir bandė po karo atstatyti savo vyriausybes. Taip ilgai kaip laisvės idėja gyvuoja žmonėse, ateitis gali būti užtikrinta".

Kremlius Turės Savo "Popiežių"

Sovietai savo kovoje prieš Katalikų Bažnyčią ir Vatikaną išgalvojo naują dalyką.

Kremlius ruošiasi įkurdinti "Rytų popiežių". Toji institucija, kaip mano Kremlius, Sovietams palengvintų katalikų kraštuose varyti bolševikinę propagandą. Kanlidatu į tuos "Rytų popiežius" nūminas dr. J. Plojhar, buvęs čekų dvasiškis, Vatikanu jau seniai suspenduotas ir ekskomunikuotas, "katalikų dvasiškijs Čekijoje taikos komiteto" pirmininkas. Jis skelbė žinomą Sovietų tezę, kad Vatikanas esąs "tarptautinio imperializmo ir kryžiaus karo prieš Sovietų Sąjungą šalininkas".

Churchill Atvyksta Su Korėjos Byla

LONDON. — Gruodžio 30-tą įvyko britų ministerių posėdis Churchillui pas Eisenhowerį išrengti. Churchillis išplaukia į New Yorką laivu.

Londono sekmadienio spaudoje buvo balsų, kad Churchillio noras kaip tik dabar pasimatyti su Eisenhoweriu Amerikoje labai nepatiks, nes pasimatymas turi įvykti Eisenhoweriui dar nesant prezidentu. Anglijos nemėgstą republikonų sluogsniai labai nepatenkinti, kad Churchillis įsipiršo su patarimais kaip tik tada, kada Eisenhoweris, ryšium su Korėja, turi nusmaigstyti gaires JAV Tolimų Rytų politikai.

Londono dar kartą buvo įsakmiai pabrėžta, kad ne Stalino "taika" išsukė Churchillio kelionę į JAV ir kad svarbiausias pasikalbėjimų objektas bus Korėja ir apsiginklavimas.

Reikalauja Perrašyti Imigracijos Akta

WASHINGTON, D. C. — Prezidento komitetas, kurs rūpinasi apie imigraciją ir naturalizaciją reikalauja, kad Imigracijos ir Tautybės Aktas 1952 metų, kurs jėgo galion gruodžio 24-tą, prieš aštuonias dienas, būtų perrašyta "nuo pradžios iki pabaigos". Komitetas pareiškė, kad įstatymas, žinomas kaip McCarran - Walter aktas, yra begėdis diskriminacijos instrumentas paremtas ant rasės, spalvos, tikybos ir kilimo tautos. Komitetas reikalauja kad būtų priimtas įstatymas pamatuotas ant žmoniškų principų, kurs išpildytą mūsų užduotis ir pareigas žmonijai.

Nesutiko Naujam Teismui

NEW YORK. — Federalis Apeliacijų Teismas atsakė naują teismą atomiškiems šnipams, Julius ir jo žmonai Ethel Rosenbergam. Rosenbergai yra paskirti mirti už dviejų savaičių, gal sausio 15-tą, už išdavystę, perdavime atomo bombos paslaptis Rusijai. Jie buvo nuteisti kovo 29, 1951. Antradienį, federalis teisėjas Irving R. Kaufman, prizalėjo peržiūrėti liudijimus, idant išklausti pasigailėjimo prašymus nuo Rosenbergų. Jisai bandys atidėti mirties bausmę. Aukščiausias teismas atsisakė kištis į reikalą. Rosenbergų paskutinė viltis yra kad teisėjas Kaufmanas arba prezidentas prašalins mirties bausmę.

ATEIVIAI PRIVALO PRANEŠTI ANTRAŠUS SAUSIO MĖN

Visi ateiviai, be išskirties, kurie randasi JAV-ėse sausio 1 d. 1953 m., įstatymu reikalaujami raportuoti savo antrašus Commission of Immigration and Naturalization sausio mėnesyje. Laikiniai išvykęs ateivis sausio 1 d. vistik privalo pranešti savo antrašą į dešimt dienų po sugrįžimu.

Siuos pakeitimus padarė naujas Immigration and Nationality įstatymas, kuris pradėjo veikti gruodžio 24 d. 1952 m. Praeitais metais, prieš naujo įstatymo pravedimą laikinai JAV apsiostoje ateiviai nebuvo reikalaujami pranešti savo antrašus. Dabar kitaip. Visi ateiviai, įleisti pastoviam apsigyvenimui arba laikinai, turi pranešti savo antrašus. Laikas pakeistas nuo pirmųjų sausio mėnesyje dešimt dienų ligi 30 dienų po sausio 1 d., reiškia visą sausio mėnesį.

Naujo įstatymo bausmės didesnės Ateivis, ar jo tėvai, ar

legalus globėjas JAV-ėse, kurie nepraneša antrašo gali būti nubauti, suimti ir išdeportuoti. Procedūra yra gana lengva. Sausio mėnesyje, ateivis privalo nuvykti į JAV Paštą arba į bet kurią Immigration and Naturalization įstaigą ir paprašyti Alien Address Report Card (Form 1-53). Paskaitykite įrodymus vienoj kortelės pusėj ir išpildykite kortelę. Neužmirškite uždėti parašą. Jeigu kas neaišku, paklauskite pašto arba Immigration and Naturalization Service.

Paštu nesiųskite. Nors ateivis gali bet kada sausio mėnesyje įteikti kortelę, jis palengvins užregistravimo darbą jeigu jis tai atliktų kuogreičiausia sausio mėnesį. JAV-ų piliečiams nereikia pranešti savo adresus, bet jie gali padėti savo draugams giminėms ir pažystatams, kurie dar nėra piliečiai primindami jiems, kad jie būtinai privalo pranešti savo antrašus.

Italija Nepriims Deportuos Iš Amerikos

ROMA. — Italija atsisakys priimti deportuos raketierius iš Jungtinių Valstybių, kurių skaičius vis auga. Italijos Užsienio ministerijos narys sakė, kad vyriausybė davė įsakymus aerodromuose, gelžkelio ir uostų punktuose nepriimti negeistinus emigrantus iš Jungtinių Valstybių. Italijos vyriausybė vadina juos alijantais, denaturalizuotais. Prie šių nepageidaujamų raketierių tuojaus bus Frank Costello, Vito Genovese, Thomas Luchese, Albert Anastasia ir ir Jack Dragna. Teisingumo departamentas darbuojasi, kad jie būtų deportuoti. Jei taip bus, raketieriai turės keliauti per jūras, ten ir atgal, taipgi turės prašyti kitų kraštų juos priimti.

— P. Korėjos prezidentas Rhee sausio 5 d. išvyksta į JT armijos būstinę pasitarimams su vyr. armijos vadu gen. Mark Clark.

CIO - AFL SUJUNGIMAS

New Yorkas. — Naujasis AFL prezidentas Meany praneša, kad tarp jo ir CIO prezidento W. Reuther sutarta užvesti pasitarimus apie šių dviejų didžiųjų unijų federacijų sujungimą į vieną galingą organizaciją.

Pasitarimai prasidės tuojau po Naujų metų New Yorke ir užtruks ilgą laiką.

— Danijos karalienė, karaliaus Fredriko motina Aleksandrine mirė sekmadienį 73 metų amžiaus. Karalius Fredrikas ir karalienė Ingrida ką tik grįžo iš kelionės po Italiją.

— Meksikos miestas. Pagal naują įstatymą visi valstybės tarnautojai turės po priesaiką pranešti, kiek jie turi turto, pradėdami tarnauti ir tarnybą baigę. Tuo norima sutramdyti įsigalėjusią korupciją valdžios įstaigose.

— Egipto vyriausybė padėjo juridinius pagrindus spaudos cenzūrai įvesti. Paskirtas ir vyriausiasis cenzorius.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO APYLINKĖS LIETUVIŠKA ŠVENTĖ

Iškilmingai bus įscenizuota Liet. Bendruomenės šventė su Gražia Menine Programa, Kalbės Žymūs Prolegentai, Prel. Jonas Balkūnas ir Kiti.

Vietos ir apylinkės lietuviai laukia svarbių iškilmių ir svarbių lietuviškos šventės, atseit, Lietuvių Bendruomenės "krikštynų". Ši mūsų išeivijos žmonių lietuviškoji šventė įvyks sekmadienyje, 18 d. sausio, 1953 m. klubo salėje 3 val. po pietų. Tai bus nepaprastas įvykis, kurio svarba ir reikšmė bus istorinė, nes bus oficialiai paskelbtas mūsų visuomenei Liet. Bendruomenės Aktas, pasirašyta Liet. Bendruomenės ČARTA, žodžiu, gražiai įscenizuotos ALB "krikštynos" su atitinkama programa ir kalbomis.

Programoje dalyvaus visos vietos ir apylinkės meninės mūsų jėgos, naujieji talentai: būtent, Manchesterio Lietuvių Choras vadovaujamas p. Pakeno, Hartfordo Lietuvių Vyrų Aktetas vadovaujamas žymaus jauno muziko p. Petkaičio ir kiti jaunosios kartos ir senosios meno—dainos ir muzikos talentai.

Viso pasaulio laisvųjų kraštų lietuviai jungiasi, vienija savo jėgas ir ruošiasi į ateities pasaulinį lietuviškąjį sąjudį. Visame laisvame pasaulyje kuriasi lietuviškos bendruomenės telkinančios mūsų išeivijos žmones, senosios ir jaunosios kartos lietuvius. Ir Amerikos lietuviai pradėjo savo sąjudį, jie kuria lietuviškas bendruomenes, tai ir Hartfordo lietuviai neatsilieka, ryžtasi būti pirmaisiais šiame lietuviškam sąjudyje. Jie jau įkūrė ALB-nės skyrių apimantį visą lietuviškos kolonijos apylinkę ir bendromis pastangomis rengia šį masinį susirinkimą — bendruomenės oficialią šventę ir paskelbimą Amer. Liet. Bendruomenės Čartos Akto koiškilmingiausiai, įspūdingiausiai ir turi viltį, kad visi mūsų žmonės, senimas ir jaunimas, dalyvaus iškilmėse, todėl ir programą išpildys senimo ir jaunimo talentai.

Lietuvių draugijų atstovai, visuomenės vadai ir veikėjai įvykdė steigiamąjį susirinkimą spalio mėn. 1952 m., išrinktas steigiamasis komitetas iš šių asmenų: W. M. Chase, pirm.;

p. Augustinas, vicepirm.; F. Bočiūnas, sekr.; Kasos ir Kartotekos nariais adv. J. Giedraitis, inž. J. Guntulis. Steigiamasis komitetas papildytas naujomis jėgomis, garbės komiteto pirm. Preižtas Jonas Ambotas. Žodžiu, ALB-nės steig. komitetas ruošiasi baigti lietuviškos bendruomenės įkurdinimo darbus, taipgi, bendruomenės nepaprastos šventės įscenizavimą, Bendruomenės Čartos Akto paskelbimą mūsų visuomenei, vėliau bus masinis LB narių susirinkimas ir rinkimas pastovios valdybos pareigūnų.

Malonu pastebėti faktą, kad lietuvių bendruomenėje telkiasi visi mūsų žmonės — senieji ir naujieji lietuviai, kad jųjų suburtos kultūrinės jėgos turi didelės svarbos ir viltį pasiekimui lietuvių apsiungimo ir sustiprinimo visos apylinkės lietuvių tautinio ir kultūrinio gyvenimo bei išsprendimo visų lietuviškųjų problemų bendradarbiavimu visų lietuvių. Žodžiu, lietuviškoji bendruomenė žada mūsų žmonėms vienybę ir solidarinę veiklą, naudą ir garbę mūsų kolonijos lietuviškai visuomenei.

Bendruomenės oficiali šventė suteiks daug svečių iš kitų apylinkės miestų, atseit, Waterbury, New Britaino, Manchesterio ir kitų. Susidomėjimas visų didelis ir yra vilčių, kad lietuvių bendruomenės pirmoji šventė paliks malonius įspūdžius susirinkusiems meninės programos daviniais, prolegentų kalbos ryškiančios ir aiškinančios reikšmę ir svarbą Amer. Liet. Bendruomenės idėjai ir tikslui. Šiose iškilmingose ceremonijose suskambės lietuviška daina, muzikos gražūs akordai ir lietuviškieji visiems mūsų žmonėms malonūs lietuviškos vienybės obalsiai ir bus parodytas naujas kelias Amerikos lietuvių visuomenei į mūsų tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę. Partatūna visiems lietuviams nepraleisti progos, dalyvaukite visi šiose iškilmėse.

"AL" Rep. VMK

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVIŲ"

PHILADELPHIA, PA.

Jaunas mūsų viengentis Frank Balin — (Balinskis), laidojimo direktorius, gyvenantis antrašau: 2016 E. Ellegheeny Ave, Phila. 34, Pa. matyt proga to, kad šįmet sukako jau 50 metų kaip gyvuoja jurgėčių parapija, tad gerbdamas juos—jurgėčius, kaip ir tos parapijos kleboną, kun. dr. Vytautą Martusevičių ant savų kalendorių 1953-jų metų patalpino labai, labai gražų jo (kleb.

Liaupsinimas Ponios Lozoraitienės

Matulaitytė, Lozoraitienė
Bei krikšto vardu ji yr' Vincenta,
Ką šelpia kaip gal' da ir vargdienį,
Ilgainiui patys da ir mus' gerbta.
Kad už tėvynę mūsų — Lietuvą
Karijas kaip kovės narsi Gražina,
Ir nors nuo smūgio priešo ji žuvo,
Lietuviai, toliau ją vis garbina.
Tad ir Vincentą Lozoraitienę
Garbins visuomet lietuvių tauta,
Kuri nūn' šelpia dar ir vargdienį —
Skambės jos vardas ik' dangaus skliautu.
Kuri nugalėjo Holifernesą;
Taip skambės ligiai ir ponios šitos,
Lozoraitienės, sakau aš tiesą!
Neš mūsų tautoj, kaip man vaizdenas,
Iš visų ponijų ji yr' veikliausia,
Tad aš ir sakau Vaidyla Senas:
Ji yr' ir bus vis ir... garbingiausia!

Iš Musų Veiksnių Veiklos

— Iš min. St. Lozoraičio gauta žinia, kad jis atvyksta į VLIKą svarstyti bendradarbiavimo klausimų. Pasitarimai gali įvykti artimiausiu laiku.

— Šį rudenį Užsienio Reikalų Tarybos valdytojas Dr. P. Karvelis ir Finansų Tarybos valdytojas T. Sidžius lankėsi Šveicarijoje laisvinimo talkos ir Tautos Fondo reikalais.

Ta proga Zuriče įvyko pasitarimas su Šveicarijos LB valdyba, kuriai atstovavo inž. Stankus, A. Paulaitis ir kiti. Pasitarime dalyvavo ir konsulas Garbačiauskas. Sutarta, kad yra atėjęs laikas imti steigti šveicarijų lietuvių bičiulių draugiją ir kiek galint aktyviau reikštis spaudoje. Buvo aptarta, kas ir kaip turėtų būti daroma šveicarijų visuomenėje, kad mūsų laisvinimo bylai šio krašto viešoji opinija ir vyriausybės neliktų abejingos. Lietuviškoji Europinio Sąjūdžio sekcija taip pat bus organizuojama. Berne atsilankius pas Dr. A. Gerutį, kuris dabar Šveicarijoje atstovauja mūsų diplomatinę tarnybą, buvo tariamasi, kas būtų galima daryti mūsų laisvinimo reikalais diplomatiniais ir jiems giminingais kanalais. Dr. A. Gerutis, nors ir priverstas užsidirbti sau pragyvenimą, pasižadėjo daugiau laiko skirti lietuviškosios akcijos planui paruošti, taip pat plačiau informuoti šveicarijų spaudą. Minčiai steigti šveicarijų lietuvių bičiulių draugiją visiškai pritaria ir Dr. A. Gerutis.

Daugumas Šveicarijoj likusių lietuvių dirba savo specialybėse. Lietuviškiems reikalams visi yra labai jautrūs. Atsilankiusieji Vykdomosios Tarybos nariai, taip pat Šveicarijos lietuviai, kaip atrodo, atnaujintaisiais ar naujai užmegztaisiais asmeniniais kontraktais yra patenkinti. Šveicarijos lietuviai, tikimasi, prie mūsų lietuviškų reikalų galės prisidėti nemažų įnašu.

Lietuvos nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris D. Britanijai B. K. Balutis įteikė Britų Foreign Office'ui (Užsienio Reikalų Ministerijai) notą protestuodamas, kad britų darbo partijos atstovas socialistų partijų Milano konferencijoj, priešindamasis pasiūlymui priimti Baltijos kraštų socialistų ir socialistų internacionala, buvo pareiškęs, kad tų karštų teritorijos esančios pripažintos Sov. Sąjungai. Notoje nurodoma, kad Vakarų valstybės šio smurto akto nėra pripažinusios. Interna-

cionalo biuras 11 balsų prieš 3 Baltijos kraštus priėmė nariais — Po ilgos pertraukos Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis "Keleivis", turimomis žiniomis, jau spausdinamas. Leidžiamas gruodžio mėn. kalėdinis numeris. Vykdomosios Tarybos vardu jos pirmininkas K. Žalkauskas "Keleivio" redakcijai pasiuntė nuosirdžių sveikinimų, palinkėdamas darbą sėkmės.

— J. Daumanto "Partizanų už geležinės uždangos" E. J. Harrisonas yra išvertęs į anglų kalbą o V. Gailius verčia į vokiečių. A. Liutkus yra išvertęs į prancūzų kalbą "Mažuosius Katynus". Mūsų veiksniai rūpinasi jų išleidimu.

BALFo Suvažiavimas Bostone

Sausio mėn. 9-10 d. Bostone Statler viešbutyje įvyksta Balf'o suvažiavimas, kuriam visos lietuviškos organizacijos ir pavieniai asmenys, kuriems rūpi BALFo organizacijos reikalai yra kviečiami šiame suvažiavime dalyvauti.

BALFas yra vienintelė šalpos organizacija, kuri taip sekmingai dirba šalpos darbe įvairiuose šalyse mūsų tautiečių tarpe. Be mūsų visuomenės pagalbos BALFo organizacija nieko negalėtų padėti tiems mūsų nelaimingoms tautiečiams pagalbos reikalingiems. Mūsų lietuviškos širdis neleidžia pamiršti tuos nelaiminguosius Dievo valiai paliktus įvairiuose šalyse tremtinius, ypač su dideliu šeimom ir ligonius. Jie šaukiasi mūsų su viltim, laukia mūsų paramos. Jų skausmas turi būti mūsų visų skausmas.

Mes, visi tautiečiai organizuotai kas kuo galime remkime BALFą aukomis, dalyvaukime BALFo suvažiavime Bostone, su savo darbu, aukomis pasiūlymais remkime šį vienintelę garbingą mūsų organizaciją. Seimo Komiteto vardu, J. Gedmintas

Naujų Metų Linkėjimai

— nuo —

Vernon Hotel

B. McGady, savininkas

KELLEY SQUARE

Worcester,

Mass.

Hartford, Conn.

Amerikos Lietuvių Taryba — B. A. L. Fondas, Hartfordo skyrius, talkininkaujamas visų kitų lietuviškų organizacijų, yra pasirūpęs suruoti ateinančią Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimą viso Connecticut'o mastu Hartforde, Bushnell Memorial Teatre, 1953 m. vasario mėn. 15 dieną (sekmad.) 4 P. M.

Į šį paminėjimą bus pakviesti visi žymiausi "State" valdžios ir kongreso atstovai su Jokekse. Gubernatorium Lodge priešaky. Minėjimo koncertinei programai yra pakviestas geriausias Amerikoje lietuvių tautinis ČIURLIONIS ansamblis, kurio 70 dainininkų ir šokėjų išpildys Europoje ir Amerikoje pagarsėjusią lietuvišką dainų, kanklių, šokių ir kt. programą. Šiam didžiuliui sumanymui įvykdyti yra susibūrę žymiausi Hartfordo lietuviai veikėjai su prelato J. Amboto, kaip Komiteto garbės pirmininko, ir senatoriaus Frank Monchun'o, kaip vykdomojo komiteto pirmininko, priešaky.

Liet. Neprik. šventės Minėjimo organizatoriai, imdamiesi šio didelio darbo, turėjo galvoje idėją, šiuo metu yra labai svarbu viešu pasirodymu pademonstruoti Connecticut'o visuomenei, jog visi "State" valdžios lietuviai vieningai ir organizuotai skelbia Pasauliui, jog jie niekada nesutiks su Lietuvos pavergimu, ir kad jie nėra išblaškyta bespalvė masė, bet sąmoninga Amerikos tautos dalis reikalaujanti tarptautinio teisingumo savo senosios Tėvynės atžvilgiu.

Labai svarbu, kad į šį didelį minėjimą suvažiotuotų ko daugiausia tautiečių iš visų Connecticuto vietovių, kad pirmą kartą "State" istorijoje paminėti Lietuvos Neprik. šventę gausiam lietuvių ir jų draugų sambūryje ir nepraleisti gal būt vienintelę progą paklausti ir panatyti mūsų mylimų lietuviškų

MIRĖ IEVA KONCIENĖ NORTH ABINGTON, MASS.

Ieva (Devenis) Konciėnė, sulaukusi 65 metų, po trumpos ligos, mirė spalio 29-tą, Roslindale "General" ligoninėje. Ji paėjo iš Vabalninkų parapijos, Porių sodžiaus. Paliko nuliudime vyrą Joną, sūnų gerai žinomą bitininką Liudviką Koncių, marčią Oną, du anuku, Algirdą ir Margarietą.

Mišios buvo atlaikytos šv. Kazimiero bažnyčioj, Montello, Mass., ir kūnas palidotas šv. Brigyto kapuose.

Šiuomi reikiama gilią padėką visiems, kurie atsilankė į šermenis, palydėjo į kapus, arba užprašė šv. Mišias, prisiuntė gėlių ir išreiškė atjautimą mums liūdnoje valandoje.

Jonas ir Liudvikas Končiai ir šeima

Memmingenas. Teko patirti, kad Memmingeno baltų ir kitų tremtinių perkėlimas iš karveivnių į naujai pastatytus namus yra numatytas ateinančių metų sausio mėn. Butų planas esąs jau patvirtintas. Kai kurie sveiki viengungiai turės pasirūpinti darbo Memmingene arba bus jiems paieškota darbo kitur.

dainų, kanklių, skudučių trūbų ir šokių gražiausiame jų išpildyme.

Mes neabejojame, kad Tamsos pritarisite mūsų darbui ir jį paremsite.

Dėl to mes prašome tamstų: 1) Padaryti žygių, kad 1953 Vasario 15 d. 4:00 P. M. jūsų vietovėje nebūtų rengiamas Liet. Neprik. paminėjimas ir nedaromas joks kitoks parengimas, kad visi žmonės turėtų galimybės vykti į Hartford. Vietinį paminėjimą prašoma organizuoti kokį kitą artimą sekmadienį.

2) Painformuoti ir stropiai paraginti visus lietuvius, kad kiek galima daugiau atvyktų į paminėtą šventę Hartforde, kartu atsivežant ir lietuvių draugus amerikiečius.

3) Iš anksto pasirūpinti bilietais (apie tai painformuosime vėliau — bilietai jau spausdinami). Ta proga pranešama, kad šventės metu jokios atskiros rinkliavos nebus daroma, o visos įžangos pelnas bus paskirtas vargstančiai lietuvių tautai ir jų žmonėms varge paremti.

4) Suorganizuoti vietose jau dabar Neprik. šventei paremti komitetus, kurių svarbiausias uždavinys bus išplatinti ko daugiausia bilietų ir parūpinti susisiekimo priemones vykstantiems į Hartford. Bushnell Memorial teatre gali sutilpti 3200 žiūrovų. Būtų gėda jei tos salės neprilidytume.

Visos smulkesnės informacijos eis kiek vėliau, kai tik gausime iš Jūsų vietovės suorganizuoto komiteto adresą.

Visais informaciniais reikalais prašoma kreiptis į J. L. Giedraitis, 1632 Broad St., Hartford 6, Conn. Phone: 5-0411 arba į kitus vyriausiojo organizacinio Komiteto narius.

Prel. mgr. J. Ambot, Garbės Komiteto pirm. Adv. Fr. Monchun, Vykdomojo Komiteto Pirm.

Lietuviai Pasulyje

— Danutės Nasvytytės Dailios Išraiškos grupė Geelonge suruošė du koncertus, apie kuriuos labai palankiai atsiliepė australų spauda.

— Dailininko Teisučio Zikaro kūrinių paroda Melburne (Australijoje) praėjo su dideliu pasisekimu.

— St. Sidlauskas Belgijoje įsteigė lietuviškų leidinių biblioteką.

— Nors Anglijoje mėgstama didžiuliais vienybe ir partijų nebuvimu, tačiau socialdemokratų viešai veikia ir savo veikla visur ofišuojasi. Jų vadai: inž. Baublys, dr. Gutauskas, K. Tamosiūnas, J. Vilčinskas ir M. Zamčickaitė.

— Prof. Kaminskas ir J. Bielinis Lietuvos socialdemokratų vardu protestuoja prieš anglų darbiečių vado Morgan Phillips pareiškimus Milane dėl lietuvių nepriėmimo į socialdemokratų internacionala. Morgan Phillips, kaip praneša "Britanijos Lietuvos" tokių pareiškimų Milane nėra davęs. Taigi, ieškoma pigaus patriotizmo.

HASKINS - HAIRE WIRE WORKS

Geležinės ir Dratinės Tvoros

Durys Apsaugoti Nuo Ugnies

Langų Apsargos, Vartai

9 MAY GATVĖS • TEL. 2-1506 • WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies — 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidėjas Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata: S. V.	\$3.00	Užsienioose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusmetį	\$2.00	Pusmetį	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitote nuo užsakymo dienos. Prenumeratoriui būt apmokėti iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29 1944, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

Mūsų Dienų Ivykiai

Europa Naujų Metų Ir Karo Pavojaus Išvakarėse; Britai Nori Išvengti Karo Ligi Karalienė Bus Apkarunuota., Tokį Norą Turi Ir Winston Churchill.

BRITŲ imperija, kad ir gerokai apkarpyta, visgi tebėra didelė ir galinga, ją sudaro daugelis pasaulio kraštų, joje saulė nekados nenusileidžia! Deja, ši britų imperija pergyvena krizę išvakarėse karūnacijos naujos karalienės Elzbietos. Šiandien visų britų, tuo labiau Ministrų Pirm., p. Winston Churchill'o noras išvengti karo ligi bus apkarunuota karalienė, ligi bus pasiekta konsolidacijos britų imperijoj po karalienės globa, ligi visų britų imperijos kraštų žmonės ir vadai sudės priesaiką būti ištikimais naujai karalienei.

Yra ir kita rimta priežastis vengti karo šiame momente, atseit, kai britų imperijoj tebėra nesklaidumų ir nesusipratimų. Reikia visą tai pašalinti, o britai tikisi tikslo pasiekti proga karalienės Elzbietos karūnavimo. Bus daug patriotingųjų demonstracijų, paradų ir reprezentacijų, kuriose dalyvaus visų kraštų žmonių vadai proga karūnacijos ir bus priimti, vaišinami naujos karalienės. O karūnacijos žinios, publicistika ir kiti politiški ir psichologiški veiksniai sudarys reikiamąjį "cimentą" — tuos "kliuzus", kurie suklijuos britų imperiją ir sudarys dvigubai didesnę jos galią ir įtaką pasaulyje. Štai kodėl britai ir jųjų bičiuliai nori taikos, išvengimo karo ligi Elzbieta bus apkarunuota sekancio birželio mėnesio pradžioje.

Rytų Europa Ir Kremliaus Bėdos

Ir visa vakarų Europa karo vengdama nerymauja. Mūsų valstybininkai, kaip meksikoniškos pupelės šokinėja, vieni už ginklavimą, kiti prieš. Gen. Eisenhowerio grįžimas iš Korėjos nežada taikos patikrinimo Korėjoje, žada tikrai ilgametinę kovą. Ir kai Kremliaus valdovai vykdo šaltąjį ir karštąjį karą Eurazijos žemyne, tai vakarų demokratijos, tuo labiau britai, prancūzai raminasi aiškindami, kad Rusija nepuls vakarų Europos. Žodžiu, abejuose pusėse Atlanto nuomonių skirtumai ryškūs, neginčijami, o tuom kartu rytų Europos kraštų žmonės nerymauja, laukia naujo karo ir vilties išsilaisvinimo.

Ir pavergtųjų tautų neryma, svyravimus ir nepasitikėjimus, taipgi, neištikimybę Kremliui, maskolių vadai ir jųjų agentai atyžiai sekta, visus nūmatytus nepalankius, neištikimais karia, kalina ir ištremia. Kremliaus imperialistai desperatiški, nes žino, kad tarpe jųjų artimiausių yra neištikimųjų. Šį faktą ryškiai parodė pastarieji kompartijos vadų areštai, "teismai" ir pakorimas "kaltųjų" Čekoslovakijoje, Ukrainoj ir Balkanų kraštuose.

Susirinkusieji ministrai NATO valstybių Paryžiuje parodė blogą upą ir samprotavimą, taipgi, nesutarimų davinius. Priežastys NATO vadų nesutarimų keleriopos: 1) Vak. Vokietijos ginklavimo ir karinių jėgų organizavimo apsigynimui prieš maskolių pavojų, vokiečiais nepasitikėjimas aiškus pas britus ir prancūzus, jie priešinasi amerikonių nusistatymui organizuoti vokiečių kariuomenę. Tokia nuomonė britų ir prancūzų ispanų atžvilgiu, jie priešinasi išleisti vokiečius ir ispanus į NATO; 2) ekonominiai reikalai nesuderinami britų ir prancūzų su amerikonių. Kai Amerikos vadai siekia naujų politinių gairių nustatymo — užblokavimo Kinijos pajūrio, britai, prancūzai ir kiti priešinasi, nes jie veda prekybą su komunistine Kinija.

JAV valstybininkų pozicija nepavydėtina tarptautinėje politikoje ir negali būti sekminga ir agresinga prieš Kremliaus konspiratorius, nes JAV visi taktininkai, išskyrus Atėnų, Romos ir Ankaros, priešingi JAV užsieninės politikos tikslams. Britai ir prancūzai teigia, kad amerikonių karo metų politinės klaidos tapo pokarinių metų vakarų pasaulio visų bėdų priežastys. Jie aiškina, kad pusė Europos atiteko kompartijos valdžioms, kad Kinijos patekimas į kompartijos valdžios rankas, tai amerikonių užsieninių politikos daviniai — Roosevelt'o ir Trumano administracijų sieksimų pataikauti Rusijai. Šaltasis karas Europoje ir karštasis karas Azijoje — Korėjoj ir Indokinijoje amerikiečių politikos padariniai, todėl amerikiečiai privalo daugiau pasiaukoti šių problemų išsprendimui.

Toki užmetimai ir kaltinimai, aišku, amerikonomams nemaloni ir nepakenčiami, kuomet jie ryžtasi savo klaidas išlyginti, nesigall savo turtų ir žmonių ekvojimo, o britai prekiauja su kompartijos valdomais kraštais, taip elgiasi ir kiti europiečiai. Visi šie ginčai ir nesutarimai tarpe vakarų pasaulio didžiųjų ir mažųjų demokratijų vadų pikrina amerikonus ir rytų Europos pavergtųjų tautų žmones. Aišku, kad britai ir kiti europiečiai nenori rizikuoti karo su kompartijos valdomais kraštais, kad jiems nesvarbus likimas rytų Europos tautų maskolių naikinamų.

Tokia padėtis demokratijų santykiuose ir jųjų santykiuose su kompartijos valdomais kraštais šiame momente — išvakarėse naujųjų metų. Britai ir prancūzai labiau susirūpinę išlaikyti Afrikoje ir kituose žemynuose savo kolonijas ir pavergtas tautas negu išlaisvinti Eurazijos tautas iš kompartijos ir maskolių vergijos. Šį liūdną faktą ryškiai parodė pastarieji pasitarimai NATO valstybių ministrų Paryžiuje, kur buvo pasisakyta prieš vokiečių kariuomenės organizavimą, ginklavimą, vokiečių ir ispanų priėmimą į NATO.

Naujieji Metai

L. LYNAS

Senieji 1952 metai nudardėjo. Peržengėme Naujų 1953 Metų slenkstį. Vieni kitiems linkime naujų laimčių su Naujaisiais Metais. Bet visi gerai žinome, kad gyvenimas — kova. Ir toji gyvenimo kova tęsis iki pasaulio pabaigos. Naujieji metai tiek duos laimės, kiek būsimie patys verti, kiek mes patys esame pasiryžę duoti.

Dievas sutvėrė žmogų, panašų į save. Tačiau žmogus pamiršo tikrąjį pavojaus panašumą ir daugiau nukrypo į demono pusę. Ypač tas visu atvirumu pasireiškė XX-jo amžiaus pradžioje. Tačiau visa nuogybe — paminiamas Dievybės pasireiškė Hitlerio viešpatavimo laikais ir Stalino.

Adolfas Hitleris patekęs į valdžią, savo idėjos draugams yra pasakęs: "Aš išrausiu krikščionybę Vokietijoje su keltu ir su stiebu, su visomis jos šaknimis ir plaušomis. Ilgaskverniam turės patys sau išsikasti duobę".

Iš šio matyti, kad Hitleris norėjo panaikinti krikščionybę — Kristus mokslą ir duoti vokiečių tautai jo paties sukurtą religiją, jau be Kristaus. Tai ar nebuvo nukrypimas į demoną?

Dar didesniu demonu pasidarė Stalinas. Jis panoro ne tik sunaikinti krikščionybę — išrauti iš žmonių širdžių tikėjimą į Dievą, bet ir žmones, kurie tikl į Dievą, ar net įtaria tą darant — sunaikinti, atimant jiems gyvybę. Ir šiandien komunistinio režimo valdomuose kraštuose žmonių kiekvieną dieną žūsta tūkstančiai. Tai vyksta dėl to, kad išsilaikytų komunistinis režimas.

Tačiau mūsų ausis pasiekia žinios, patekusios iš už geležinės uždangos, kad Lietuvoje užliejau, kenčia kankinimus ir čiauptomis lūpomis ir laukia dienos, kada bestijos Stalino viešpatavimas gaus galą. Erodas

prarado ramybę Kalėdų naktį nes sužinojo iš išminčių, kad atėjo į pasaulį naujas Išganytojas — Ramybės Karalius. Jis įsakė išžudyti visus naujagimius. Tą šiandieną daro ir Stalinas, kesindamas į Ramybės Karalių, žudydamas nekaltus žmones, tūkstančius, tūkstančiais, nepagaileidamas nei naujagimių, mažų, suaugusių ir senių.

Kristus mus ragina, pradėjus darbą, nesidairyti atgal, bet tęsti iki galo (Mt. 10,22). Ramybės ateis kurie turi gerą valią ir ištvermę. Jau dabar aiškėja, kad diena iš dienos artėjame prie tikslo. Bolševizmo krizė eina prie galo ir teks jam nusileisti, kur jau išsisi fašizmas ir nacizmas. Laisvojo pasaulio galiūnai jau ryžtasi sustoti aukoti nekaltus žmones Raudonajam Slibinui — Stalinui. Jau atsiranda asmenų, kurie išdrįsta tarti atvirą žodį Raudonajam slibinui ir net priminti, kad teks duoti apyskaitą.

Taigi pradėdami Naujuosius 1953 metus nepamirškime Kristaus skelbiamos Ramybės geros valios žmonėms. Tuo pačiu nepamirškime tikrosios krypties ir pasieksime pergalę. Nelengvas tas kelias, bet kas siekia, tas ir atsiekia. Mes lietuviai, būdami laisvajame pasaulyje sustiprinkime vieningumą ir eikime pirmyn. Jei mūsų broliai ir sesės like už geležinės uždangos perneša badą, žiauriausius kankinimus ir aukojasi už Tėvynę Lietuvą! Tai mes gyvendami laisvame pasaulyje ar galime juos užmiršti, tylėti ir neaukoti bei nesiaukoti? Juk mes esame to paties kraujo broliai ir sesės!...

Lai Naujieji 1953 Metai atneša mūsų broliams ir sesutėms esantiems už geležinės uždangos ir mūsų Tėvynei Lietuvai skaidresnių vilčių į laisvę ir išsilaisvinimą.

Lietuvos Pasiuntinio Kreipimasis Į Jungtinių Tautų Susirinkimą

Jungtinių Tautų Organizacijos Visuotinio Susirinkimo šeštoji (Teisių) Komisija savo darbų tvarkoje turi agresijos apibrėžimo svarstymą. Pasiūlymą "apibrėžti agresijos sąvoką kiek galima tiksliau", kad juo "galėtų vadovautis tie tarptautiniai organai, kurie gali būti pašaukti nustatyti, kas yra agresorius" iškelė Sovietų Sąjungos delegacija dar penktos JTO Visuotinio Susirinkimo sesijos.

Lietuvos Nepaprastasis Pasiuntinys ir Igalotias Ministras Washingtonė P. Žadeikis šia proga kreipėsi į JTO Vis. Susirinkimo Pirmininką atitinkamu memorandumu, kurį įteikė lapkričio 21 d. JTO Gen. Sekretoriaus padėjėjui. Memorandumas pavadintas "Agresija ir neagresija šviesoje patyrimu, Lietuvos Respublikos patirtų dėka Sovietų pasižadėjimų ir veiksmų".

Memorandumo lydimajame raštelė ir jo įžangoje min. P. Žadeikis iškelia klausimą, ko ištikrųjų sovietai siekia, siūlydami svarstyti bei nustatyti agresijos sąvokos apibrėžimą. Išskeldamas rimtą abejojimą sovietų nuširdumu, ir paremdamas tą abejojimą Lietuvos patirtais faktais.

Pirmoje memorandume dalyje išdėstomi sovietų pasižadėjimai Lietuvai; Maskvos taikos sutarties, sudaryta atmušus sovietų kariuomenės invaziją į Lietuvą, kurioje iškilmingai pripažįstama Lietuvos nepriklausomybė ir jos teritorijos neliečiamumas; 1926 metų nepuolimo sutartis, kur iš abiejų pusių pažadėtas teritorijos neliečiamumas visokiomis aplinkybėmis; 1933 metų Londono konvencija tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, kur jau buvo apibrėžta, koki veiksmų bus laikomi agresija, bū-

tent — karo paskelbimas, arba karinių jėgų įsiveržimas į teritoriją net ir nepaskelbus karo. Ir buvo pabrėžta, kad tokio įsiveržimo negalima teisinti nei politinėmis, nei karinėmis bei ekonominėmis priežastimis. O kad būtų aiškiau, buvo pabrėžta, kad to negalima teisinti nei kitos valstybės vidaus padėtimi (pavz., jos politinė, ūkinė ar socialinė struktūra, arba tariamais administraciniais trūkumais ir t.t.), nei teisinti valstybės elgesiu tarptautinėje plotmėje (pvz., kitos valstybės ar jos piliečių materialiniai arba moraliniai interesų pažeidimas ar tokio pažeidimo pavojus nutraukimas diplomatiniais ar ekonominiais santykių ir t.t.).

Be to, šioje dalyje priminama, kad ir Sovietų Sąjungai ir Lietuvai buvo pasirašiusios Paryžiaus (Briand-Kellogo) pakta ir abi buvo Tautų Sąjungos nariais.

Antroje dalyje išdėstomi Sovietų Sąjungos veiksmai, visiskai priešingi pirmoj daly išdėstytiems pasižadėjimams. Čia nurodoma į šiuos faktus: Sovietų Sąjungos reikalavimas laisvų rąkų Pabaltijo valstybėse 1939 metų lerybose su Anglija ir Prancūzija; Molotovo - Ribbentropo sutartis ir slaptieji jos priedai, kuriais Lietuvą be jos žinios buvo pima palikta Vokietijos valiai, o vėliau įtraukta į Sovietų Sąjungos grobio sarašą (pabrėžiama, kad vien jau šitoki susitarimai buvo aiškus visų Sovietų Sąjungos su Lietuva sudarytų sutarčių sulaužymas); prievartinė "savitarpinės pagalbos" sutartis, kurioje Sovietų Sąjungai irgi iškilmingai kartojo pažadus nepažeisti Lietuvos nepriklausomybės ir nesikišti į jos vidaus reikalus; pagaliau Sovietų

JAV PREZIDENTO RINKIMAI IR LIETUVOS REIKALAI

Amerikiečių didieji laikraščiai ir pasaulinės spaudos agentūros, komentuodami Eisenhowerio išrinkimą nauju JAV prezidentu tai laiko asmeniniu Eisenhowerio laimėjimu, nes respublikonai JAV parlamente laimėjo tik nedidelę daugumą. Šveicarų "Neue Zurich Zeitung" (nr. 306, 1952 XI. 6) reiškia nuomonę, kad "tik Eisenhoweris galėjo įveikti Stevensoną ir demokratus". Visokie Gallupo ir kt. viešieji nuomonių reiškejai" dar kartą įrodė savo nesėkmę, nes jų visi "pranašavimai" apvirto aukštyn kojomis.

Nors oficialiai ir skelbiama kad "toliau bus vedama ligšiolinė abiejų partijų pritarta užsienio politika", tačiau tas pats "R. M." ir kt. vokiečių laikraščiai neatbejoja, kad vis dėlto bus pasukta nauju kursu. Roosevelt'ą, kur buvo pataikaujama Sovietams, reikia laikyti galutinai baigta: "Eisenhoweris su Sovietais bus kietesnis. Jau Dulles paskirtas užsien. reik. ministru, šaltajame kare bus pradėta politinė ofensyva, remianti išsilaisvinimo sąjūdžius anapus gel. židangos. Jos tikslas, kaip pastebėjo vokiečių radijo SWF komentatorius, "taikiomis priemonėmis išvaduoti Rytų Europos tautas ir Sovietus gražinti į jų prieškarines sienas", nes, anot Berlyno "Telegraf" (artimo socialdemokratams), "daugelis amerikiečių už 2-jo pasaul. karo laimėtoją, sugniuždžiusį dvi totalistines sistemas, savo balsus atidavė tam, kad jis sudorotų taip pat 3-ją ir pačią didžiausiąją totalinę sistemą".

Amerikos Balsas ta proga įskamiai pabrėžė, kad išvaduoti pavergtus kraštus buvo įrašyta ne tik į rinkiminę tiek respublikonių, tiek demokratų programą, bet tai yra kelis kartus pažymėjęs ir pats Eisenhoweris, ypač per amerikiečių karo veteranams tarčią žodį ir rugpiūčio 25 d. New Yorke, pasakytą kalbą.

Prisimenamas ir tas Eisenhowerio per Laisvosios Europos radiją pasakytas pareiškimas, kuriame jis pabrėžė, jog praėjo jau tie laikai, kada komunistai galėjo savo valią jėga primesti kitiems.

Eisenhoweriui ir jo artimiesiems bendradarbiams nesveturi ir mūsų laisvimo reikalai. Vos pasibaigus 2-jam pasaulinui karui, su padėtimi pavergtoje tėvynėje ir Lietuvos laisvimo problemomis ji ir jo štabą supažindino VLIKas savo įteiktu memorandumu. Jis yra su savo artimiausiu bendradarbiu gen. Bedell Smith'u gėrėjęs Čiurlionio ansamblio koncertu, jis 1945 m. Munchene su lietuvių sveikinimu drauge išklaušė ir jų nusiskundimo, todėl jie negali grįžti namo ir kad kovos tol, kol jų tėvynė vėl bus laisva, jis dar taip neseniai, prieš atsisakydamas iš Atlanto Sąjungos vyr. vado pareigų, pats asmeniškai pagyrė lietuvių darbo kuopą tiltininkų būrį, rekordiška per menevrus pastačius per Reiną tiltą. Pirmą kartą amerikiečių istorijoje Lietuvos išsilaisvinimas buvo įrašytas į JAV prezidento rinkiminę programą. Jam savo sveikinimus yra pasiuntusi Liet. Taut. Sąjunga ir visa eilė mūsų tautiečių.

Dabar, kai pačios atsakingiausios JAV viešajame gyvenime pareigos yra sudėtos į 2-jo karo laimėtojo rankas, drauge su milijonais nors ir pavergti, bet laisvės vis tiek neišsižadėjusių europiečių ir mūsų tautiečių su nauja viltimi žvelgia į ateitį.

Lietuvių reikalai ir Lietuvos išsilaisvinimo byla žinoma taip pat naujamam viceprez. senat. Nixonui. Vasario 16 d. proga jis yra lietuviams pareiškęs, kad jo žvilgsnis yra nukrypęs į tuos laikus, kai Lietuva su kitais pavergtais kraštais ir vėl bus laisva. Dabar JAV busimasis prezidentas yra tapęs viso laisvojo pasaulio vairininku.

CHICAGO, ILL. — Vyriausybė užvedė teismą prieš Du Pont de Nemours & Co. trustą, 1949 metais ir dar nebaigtas.

Armijos įsiveržimas į Lietuvą, apkaltinus ją, neva ji rengiasi (susitarusi su Latvija ir Estija...) agresijai prieš Sovietų karines pajėgas... Ir čia nurodoma, kaip Maskva iki paskutinio momento vis tvirtino, kad ji nesirengia Lietuvos susovietinti, kad nesikesina į jos nepriklausomybę, kol galų gale, kal okupacija jau buvo įvykdyta, Molotovas atvirai prisipažino, kad Pabaltijį užimti Rusija jau nuo Jono Žiauriojo laikų stengėsi ir tai turi būti pasiekta.

Memorandumo išvadoje pabrėžiama, kad Maskvos valdovai savo agresinius veiksmus visada stengiasi apvilkti legalumo šydu ir auką vadinti užpuoliku. Pirmenama, kad Sovietų Sąjungai jau Tautų Sąjungoje buvo pripažinta agresoriumi prieš Suomiją ir dėl to buvo pašalinta iš Tautų Sąjungos. Be to, nurodomas panašus pavyzdys iš Austrijos prie Vokietijos prijungimo. Šis prijungimas irgi buvo stengiamasi nušviesti kaip "savanoriškas" prisijungimas, tačiau Nuernbergo teisme buvo aiškiai pasisakyta, kad, "jeigu net tai būtų ir tiesa", tai yra, jeigu net iš tiesų būtų gyventojų noro atsisakyti nepriklausomybės ir susijungti su kita valstybe, vistiek šitokiais būdais įvykdytas prijungimas, kaip buvo Austrija prie Vokietijos prijungta, yra agresija O Lietuva irgi buvo panašiai "savanoriškai" prijungta, tai yra, tik pačiam užpuolėjui tą neva "savanoriškumą" stengiantis parodyti.

Afrikoj — Policininkas laiko Mau Mau teroristų ginklus.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SANTVARKA

PR. PAULIUKONIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sutrumpintai PLB, sudaro visame pasaulyje esą visi lietuviai be jokių amžiaus, lyties ir pažiūrų skirtumų. PLB skirstosi į atskirų kraštų lietuvių bendruomenes: JAV, Kanados, D. Britanijos, Vokietijos, Australijos ir kitų kraštų lietuvių bendruomenes. Kiekvieno krašto lietuvių bendruomenės svarbiausią vienetą sudaro apylinkė. Pagal JAV LB Laikinojo Organizacinio Komiteto išleistus laikinuosius įstatus, kiekvienoje JAV vietoje, kur yra bent 10 lietuvių, sudaroma lietuvių bendruomenės apylinkė (7). Apylinkės reikalus sprendžia apylinkės susirinkimas, kuris vieneriems metams renka apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją. Neskaitlingos apylinkės susirinkimas vietoje valdybos ir kontrolės komisijos renka apylinkės seniūną ir kontrolierių. Apylinkės valdyba ar seniūnas vykdo susirinkimo nuspręstus klausimus ir veda apylinkės lietuvių kartoteką.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašte numatytos yra šalia apylinkių apygardos. Laikinis Organizacinis Komitetas yra jau paskelbęs apygardų ribas ir skaičių. Worcesterio lietuviai priekirti Bostono apygardai. Apygardos reikalus tvarko apygardos suvažiavimas ir apygardos valdyba. Į apygardos suvažiavimą kiekviena apylinkė siunčia vieną atstovą ir plus po vieną atstovą nuo kiekvienų 25 teis turinčių narių. Apygardos suvažiavimas, į kurį įeina apygardos valdyba ir apygardos kontrolės komisija, sprendžia apygardos reikalus ir renka apygardos valdybą bei kontrolės komisiją vieneriems metams.

Vyriausias JAV Lietuvių Bendruomenės Organas yra Bendruomenės Taryba, renkama tiesioginiu ir slaptu balsavimu trejiems metams. JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba renka Bendruomenės Valdybą, Kontrolės Komisiją ir Garbės Teismą. Taryba priima ir keičia JAV LB įstatus, nustato tautinio solidarumo mokesčių atstovauja Pasaulio Lietuvių Seime ir sprendžia kitus klausimus susijusius su JAV Lietuvių Bendruomene. Tarybos nariai renkami apygardomis. Kiekviena apygarda renka tris Tarybos narius ir, be to, dar po vieną Tarybos narį nuo kiekvieno 1,000 teis turinčių narių.

Kiekvienas lietuvis, turįs 18 metų amžiaus, turi teisę balsuoti ir dalyvauti Bendruomenėje, jei jis nėra kenkęs JAV santvarkai, lietuvių tautai, nėra

priešingas Lietuvos nepriklausomybei ir nepitaria bolševikinei ar kitokiai Lietuvos okupacijai. Kas neturi teisės dalyvauti Bendruomenėje nustato apygardos valdyba. Į Krašto Tarybą gali būti renkami lietuviai, turį 25 metus amžiaus.

Antrąjį aukštą Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje sudaro Pasaulio Lietuvių Seimas, kuris yra vyriausias Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikalų sprendėjas. Jis nustato PLB konstituciją, priima PLB centro organizacijos statutą, Kultūros Fondo statutą, renka Pasaulio Lietuvių Vyriausiąją Valdybą ir Kontrolės Komisiją sprendžia Vyriausios Valdybos, Kontrolės Komisijos, seimo narių ar kurios krašto valdybos pasiūlymus. Pasaulio Lietuvių Seimo atstovus ketveriems metams renka kraštų tarybos nuo pilno ar nepilno 1,000 lietuvių vieną atstovą, nuo tolimesnių 2,000 lietuvių antrą atstovą, nuo tolimesnių 3,000 lietuvių trečią atstovą, nuo tolimesnių 4,000 lietuvių — ketvirtą atstovą ir nuo kiekvienų tolimesnių 5,000 renka dar po vieną atstovą.

Tautinei kultūrai remti palaikyti yra PLB Kultūros Fondas, kuris veikia Pasaulio Lietuvių Seimo nustatytu statutu. Fondo lėšas sudaro 25% bendrųjų PLB lėšų, aukos, palikimai, dovanos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pasistatytas tikslas lietuvių išlaikymas, tautinės kultūros kelimas ir pavergtos tėvynės išlaisvinimas, suprantama, reikalauja ir tam tikrų lėšų. Todėl pirmiausia PLB statusas numato visų lietuvių tautinio solidarumo mokesčių, kurį nustato kiekvieno krašto taryba atskirai. Toliau bendruomenės pajamas sudaro aukos, palikimai, dovanos ir kitokiu būdu gautos pajamos. Iki Lietuva bus išlaisvinta, 40% visų pajamų skiriama Tautos Fondui, 30% vietos reikalams, 15% PLB Vyriausiai Valdybai ir 15% Kultūros Fondui.

Naujų Metų Linkėjimai
Nuo Vedėjų
Mūsų Draugams
New City Hotel
John Scanlon, vedėjas
45 SOUTHBRIDGE ST.
Worcester, Mass.

Laimingų Naujų Metų!
William Hersh
80 MILLBURY STREET
Darbiniai Drabužiai
Įvairūs Kiti Drabužiai Vyram
Įvairūs Kiti Drabužiai
Vyram

Vardas .....
Laikas paskirtas pas
J. Carroll Brown
paveikslų nutraukimui buvo paskirtas ..... mėnesį ..... dieną, ... valandą.
Tel. 6-2482
3 LINDEN GATVĖS
Worcester, Mass.

Imokėjimas

RUSŲ EMIGRANTAI IR LAISVINIMO PROBLEMAS

Kiekviena emigrantų karta gyvena viltimi, kad jų tėvynėje įvyks radikalių pakitimų: kils karas ar revoliucija — ir jų gimtoji šalis vėl bus laisva. Todėl kiekvienas karas ar revoliucija visiems emigrantams sudaro didelių šansų. Tą pat tenka pasakyti ir apie rusų emigrantus. Vieni iš jų deda visas viltis į tikimą vidaus perversmą, kiti — tiki ginkluota pagalba iš šalies. Tokį šansą, kaip pastebi vokiečių žurnale "Ost-Archiv" nr. 16 (1952. 8 20) Erlangeno unto prof. Dr. Rimscha, taip pat save vadinęs "tremtiniu vokiečiu", išnaudojęs per 1-įj pasaulinį karą Leninas įkopė į valdžią. 2-sis pas. karas sudarė gerų šansų antibolševikiniam kovotojams, tik šie, deja, nesugebėjo kaip reikiant išnaudoti visų pasitaikiusių progų. Net daugiau: karas buvo baigtas nepaprastai dideliu bolševikų galybės sustiprinimu.

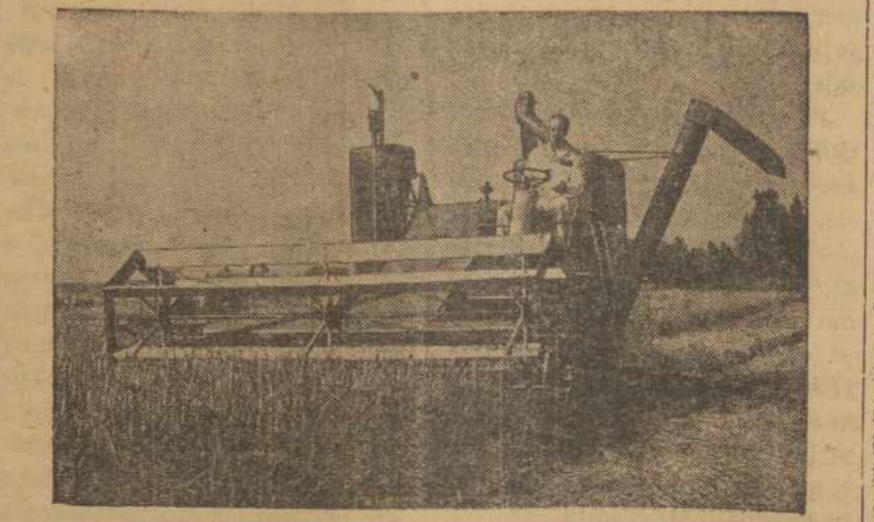
Su Vakaraš eję išvien emigrantai pamatė, jog Vakarų valstybės bendradarbiauja su Sovietais ne tik per karą, bet taip pat bendradarbiauja ir po jo. Bendradarbiavimas su Hitlerio armija, ypač naujosios kategorijos emigrantams, baigėsi tiesiog katastrofa: sugriuvo ne tik Vlasovo sąjūdis, bet Santarvininkų buvo Sovietams išduoti net tokie seni emigrantai, kaip gen. Kraasnovas. Nors autoriui nepavyko nustatyti tikslų Sovietams išduotų žmonių skaičių, tikriau — atiduotų tiesiog ir rankas budeliams bet kiekvienu atveju, — pažymi, — tokių buvo milijonai.

Vokietijoje girdėti skundžiantis, kad pagal Jaltos sutartį milijonai vokiečių buvo išvysti iš savo tėvynių. Ir visai teisingai skundžiamasi, pastebi autorius. Tačiau elgiamasis su rusais, kurię pagal tą patį Jaltos susitarimą buvo prievarta gražinti atgal, buvo dar nežmoniškesnis. Jų likimą galima palyginti nebet su Sovietams Santarvininkų išduotais karo belaisviais vokiečiais. Milijonai Rytų Europos vokiečių, nors ir visko netekę, betgi išvyko į laisvę, kur jų ne vienam tuo būdu buvo išgelbėta gyvybė. Tuo tarpu milijonai išduotų rusų buvo nuvaryti į tikrą mirtį arba į tokias sąlygas, kurios yra baisesnės net ir už ją. Netenka stebėtis, jog ne vienas išsigelbėjo nuo mirties tik suklustodamas savo dokumentus. Tik iškilus naujo karo galimumui ir iš pagrindų pakitus Vakarų santykiams su Sovietais, vėl atgijo ir šių pabėgėlių viltys iš naujo. Pavykę jų veikla, padidėjo jais domėjimasis. Ypač aktyvūs darosi tie, kurių nuomone 3-sis karas neišvengiamas, o jis, nešdamas laisvę visoms pavergtoms tautoms, pirmoj eilėj nuo komunizmo išlaisvins Rusiją. Kadangi šiuo metu antikomunistiniame sąjūdyje svarbiausią veiksnį sudaro JAV, tad jose iš seno gyvenusieji demokratinių ir socialistinių grupių vadai, palaikę artimus ryšius su JAV politikais ir spaudos žmonėmis, lengviau išsiunčė į priekį ir visokiuose amerikiečių remiamuose išlaisvinimo sąjūdžiuose užėmė pirmaujančias vietas.

Deja, rusų emigrantus ėda tas pats vėžys, kaip ir visus emigrantus, kai kur gal net daugiau ir už juos: susiskaldymas, vienybės stoka, nesuradimas bendrų visus apjungiančių šūkių ir bendros net laisvinimo darbe kalbos. Autorius būdingu dalyku laiko tai, jog, priešingai kitoms, rusams ligi šiol nepavyko surasti, surams ligi šiol nepavyko sudaryti savo egz. vyriausybės ir vargu pavyks sudaryti ją ateity, nepaisant amerikiečių pasakų ir ta prasme rodomų pastangų.

Kiek rusų emigrantų yra laisvajame pasaulyje? Tarptautinio Darbo Biuro Ženevoj žiniomis 1920 m. buvo apie 2 milijonus, tiek pat priskaito Solonevičius ir 1939 m., bet, per karą daugumai jų vėl patekus bolševikams, dabar bus gal ne daugiau kaip 300,000, mano straipsnio autorius. Tačiau jų stiprumas ne klykybė, o kokybė, nes istorija žino atsitikimų, kur nelabai gausi grupė, išmušus lemiamai valandai, gali virsti labai svarbiu veiksmu ir atlikti nepaprastai reikšmingą darbą. Dar svarbiau, kiek konkuruojančios grupės ar sąjūdžiai savo šūkiu ir programomis patrauks į savo pusę žmonių paskiau, išvadavus jų tėvynės nuo bolševizmo. Esminį tarp senųjų ir naujųjų emigrantų skirtumą sudaro tai, kad pirmieji nėra dar kaip reikiant bolševizmo išgyvenę, o kiti — jį patyrę savo kailiu iki kaulų smegenų. Jaučiamas nemėgimas Lenino tipo "inteligentių banditų", išsiskyrimas tautybių klausimų. Visų rūšių rusų emigrantai atmeta rusų nacionalinės valstybės koncepciją; jiems rūpi ne tik rusų tauta, bet visos Rusijos tautos. Todėl visi rusų emigrantai pretenduoja kalbėti visų rusų tautų vardu. Tačiau reikia skirti terminus "ruskij" (rusiškas) nuo "rosiskij" (Rusijos), taip pat "ruskij čeloviek" nuo "rosiskij čeloviek". Vieniems Rusija yra "jedinaja nedelima-ja", kitiems ji reikiška to paties likimo ištiktas Rusijos tautos, tretį, vad. "separatistai", iš viso nenori nieko bendro turėti su "motina Rusija". Pastarieji, priešingai kitiems emigrantams, Sov. Sąjungą suplakdina su Rusija, o Sov. Sąjungos vedamą užsienio politiką skelbia esant tiesioginę carų imperializmo tęsiją. Ir rusams ligi šiol nėra pavykę tas "separatistines pajėgas" įjungti į vieną bendrą antibolševikinį frontą. "Separatistai" su nacionalistais, tarp kurių pirmąja ukrainiečiai, yra sukūrę daug ir vertingų organizacijų, atmetančių taip pat bet kokios federacijos su rusais ryšius ne tik dabarty, bet ir ateity aiškiai pasisakydami už visišką atskiroms Rusijos tautos laisvės suteikimą.

Senųjų emigrantų būdinga žymė — galvojimas: "kur mes esame — ten ir Rusija". Nors ir netekę senosios teritorijos, jie mėgina atkurti "Rusiją už jos sienų". Tačiau tos "Rusijos už jos sienų" tikrovėje nėra, konstatuoja autorius.

Laikė nuėmimo derliaus, ukininkam visuomet trūksta darbininkų. Vienok su šiaja Massey — Harris Co., Racine, Wisconsin, mašina dirbdami ūkininkai greitai gali atlikti darbą.

JUOZAS LINGIS

NOBELIO TESTAMENTAS

Gruodžio mėn., Koncertų Rūmose (Konsertuset) Stockholme iškilmingam aktui susirinko šių metų Nobelio testamentu nustatyti išrinktieji. Pats karalius įteikė laureatams premiją, aukso medalį ir diplomą už jų įnašą žmonijos gerbiui. Tai medicinos, fizikos chemijos ir literatūros Nobelio laureatams. Nė kiek nemažiau iškilmingai buvo įteikta ir šiemetinė Nobelio taikos premija Norvegijos Stortinget (parlamente). Moderniosios sprogstamųjų medžiagų chemijos ir sprogstamųjų medžiagų pramonės atsiradimas ir raida yra neatskiriama susiję su Alfredu Nobeliumi. Nors jo išradimas buvo gana įvairus ir apėmė kitas technikos sritis, bet Nobelis mums visiems yra žinomas pirmiausia kaip dinamito išradėjas.

Nobelio giminė iš tėvo pusės paeina iš Nobbelov parapijos Skaneje, pietinėje Švedijoje. Iš čia kilus ir išradėjo pavardė. Jo kamieno tėvas vadinosi Oluf Pedersen (m. apie 1620 m.). Bet pagal ano laiko madą mokslus einą žmonės ir akademikai mėgdavo save vadinti kilmės vietos vardu, o kad dar mokslisčiau išeitų — sulotynindavo galūnę. Taip ir Oluf Pedersen sūnus Peder Ulofsson, pasirinkęs mokslo kelią, sulotynino save į Petrus Olai Nobelius, taipgi, Petras Olavas ir Nobbelov. Laikui bėgant toji iškilmingoji galūnė nubirėjo ir liko Nobel (tariant reikia kirčiuoti antrąjį skiemenį).

Kad ir kažkaip norėtum pakalbėti daugiau apie tą genialų išradėją, žinios būtų vistiek fragmentariškos, nes apie save Nobelis niekada nieko nerašė ir nepasakojo.

Gimė 1833 m. spalio 21 d. Stockholme neturtingoje šeimoje, kurią įvairūs nepasisekimai buvo į tikrą vargą įstėmę. Pradžios mokslus ėjo Stockholme. Tėvui persikėlus gyventi į Peterpilį — ten ir jis užsiėmė sprogstamųjų medžiagų eksperimentais — kartu vyksta ir jaunasis Alfredas. Petrapilyje nebuvo jokios švedų mokyklos, užtat Nobeliumams teko privačiai mokytis. Jau 17 metų eidamas, jaunasis Alfredas Nobelis išsileido į keliones po svietimus kraštus, tarp kitko ir į Ameriką, kur jis susitiko su kitu garsiu švedu — laivo propelerio išradėju John Ericssonu.

Jau nuo pat jaunų dienų būdamas silpnos sveikatos, Nobelis turėjo važinėti po įvairius kurortus gydytis. Kai tėvas 1859 m. buvo priverstas grįžti atgal į Švediją, Alfredas mirtinai sirgo ir turėjo kelis metus pasiūki. Čia jis dirbo kartu su savo broliais ir užsiėmė įvairiais bandymais, ypač atsidėdamas nitroglicerinui, kuriuo jį sudomino

Petrapilio universiteto profesorius Sininas. Jau 1863-64 m. jis galėjo džiaugtis pirmaisiais dviem patentais tai sprogstamajai medžiagai gaminti. Šie patentai iššaukė skilimą tarp tėvo ir sūnaus, nes ir tėvas, kurs chemijoje buvo diletantas, pretendavo šią problemą išspręsti. Bet viename savo aštriame, bet mandagiam ir stilistiškai surašytame laiške sūnus įtikino tėvą ir abu pradėjo Švedijoje gaminti nitrogliceriną, nors pradžioje ir labai mažoje apimtyje. Valdžia neleido statyti fabriko Stockholmo ribose, nes 1864 m. jo ir tėvo įsteigtoji laboratorija Stockholme prie Langholmo įlankos sprogo, reikalaujama net 4 žmonių aukos, jų tarpe ir jo jauniausiojo brolio Emilio. Visą gamybą Nobelis tada turėjo perkelti į vienoje Melaro ežero įlankukėje ant inkaro pritvirtintą baidoką. Šis baidokas ir buvo pirmasis sprogstamųjų medžiagų fabrikas. Po to buvo steigiami fabrikai tiek Švedijoje, tiek kitur pasaulyje. Nors Nobelis nuolatos buvo kelionėse po įvairius kraštus bestatydamas naujus fabrikus, besteigdamas naujas bendroves, bestybišlindamas, bet savo tolimesnių tyrinėjimų nepertraukė. 1866-67 m. rugsėjo 19 d. Švedijoje buvo užpatentuotas jo bene pats didžiausias išradimas — dinamitas. Po to sekė eilė kitų, tarp kurių balestitas arba Nobelio parakas yra pats reikšmingiausias.

Nobelio interesai nesiribojo vien tik sprogstamųjų medžiagų srity, jis buvo kupinas įvairių įvairiausių idėjų, kurias mėgino realizuoti įvairiose srityse, kaip pritaikomoje chemijoje, elektrotechnikoje, optikoje, mašininkystėje, artilerijos technikoje, biologijoje, fiziologijoje, jei jau kalbėti apie technikos ir gamtos mokslų sritis. Jo laboratorijoje Sant Remo prancūzų Rivjeroje, kur jis po ginko su prancūzų vyriausybe dėl balestito gamybos buvo persikėlus iš Paryžiaus, buvo dirbama su didžiausiu įtempimu. Panaši laboratorija, tik daug didesnės apimties, buvo pastatyta netoli Boforso (didžiausias švedijos ginklų fabri- kas), bet Nobelis ten tik vasaros mėnesiais tebedavo, žiemos gi mėnesiais dėl silpnos sveikatos turėjo gyventi Sant Remo.

Nobelis mirė 1896 m. gruodžio 10 d. savo viloje Sant Remo. Gruodžio 29 d. buvo jo palaikai pervežti į Švediją ir palaidoti Stockholmo kapinėse, kur ir jo brolis Emilis ilsėjosi.

(Bus daugiau)

— Memmingeno skautai pradėjo aktyvų veikti. Įsteigta dar nauja skiltis, kuriai vadovauja Romas Čepulevičius. Bernikai skautai bendrai skaito R. Spalio "Gatvės Berniuko Nuotykius".

Tel. 3-9301, Worcester, Mass.

J. J. SAVIČKAS—SAULĖNAS

ORŪNAS

ISTORINĖ APYSAKA IŠ 12-to ŠIMTMETIO

TAIKA

O kur dabar šilelis, buvę miškai šventi, kažin kodėl senobė visiškai išskinti. Mažir, vierą įvedęs, Jėgėla išskynė, kad jau nebematytų dievaičiams tėvynė. Paskum, po šias palakas, ant seno stuobrinio, buvę pušys suaugę nuo metų šimtyno: tankios, aukštos, lygūtės, geltonos, kaip žvakės; viršūnės esą už, ir liemenys plakė.

A. BARANAUSKAS

Prie sraunios Sešupės kranto, netoli Kalvarijos, kur nūdien tūno apleistas ir sunykęs Lakinio piliakalnis, tai dvyliktame šimtmetyje ant to daug aukštesnio piliakalnio, stovėjo išdidi ir priešui neįmanoma Lakinio pilis. Garsi ji buvo visoj Suvalkijoje, dėl to ne vieną kartą klatingi priešai mėgino ją sunaikinti; jos pamatus sulgyinti su žeme, bet veltui buvo dedamos visos jų pastangos ir liejamas kraujas, nes gresiančio pavojaus negalėjo prašalinti iš pašonės. Nes ji, netekusi kelių narsių savo ginėjų, nenusimindavo, žinodama, jog šimtai tvirtų krūtinų užims jų vietas, kurių užgrūdinta valia yra nepalaužiama ir teisingi reikala vimai nepakeičiami. Dėl to pilis turėdama tokius ginėjus, ant piliakalnio aukštumos išdidžiai dairesi aplinkui ar negresia jai pavojus iš kurios nors pusės, ar nesiartina klatingas priešas prie jos sienų nesdamas ugnį, kerštą ir pagiežą jos gyventojams.

Štai ką rašo apie tą piliakalnį prieš keletą dešėty metų jį atlankęs Dr. J. Basanavičius, kuris tą didelį vyrą sužavėjo garbinga savo praeitimi ir pergyventais garbingais žygiais. Jis rašo:

Šiandien ant upės kranto, stūkso labai gražus ir ramus piliakalnis, žaliuojančiais medžiais bei krūmais pasipuošęs. Ant paties piliakalnio guli ažuolo pavėsy didelis akmuo giliai žemėn įgrimzdes ant kurio gali ir šiandien pažinti ugniaviėtę; o šale akmens randama daug ažuolinių anglių. Čia buvo mūs bočių žinyčia. Ant akmens amžina ugnis ruseno, ažuolinėm malkom kurenama, ant garbės Perkūno. Lietuvių narsybei draugėje su Perkūno garbe sunykus, sitą ramią vietą pamėgo Lietuvos lakstingalės: niekuomet nepamiršiu tos valandos, kurioje ant šito piliakalnio rimodama su liūdesio palaūža širdimi senovės kruvinus atsitikimus Lietuvoje apdūmėjau. (Dr. J. Basanavičius "Apie senovės Lietuvos pilis").

Jeigu prieš kelis dešėtytis metų mes galėjome gerėtis tik pliku šiuo piliakalniu, tai ką bekalbėti apie tų dienų vaizdą ir garbę, kai ant jos išdidi nors ir medinė tvirta pilis stovėjo priešui pasibaisijimą teikdama; kai mūs narsūs bočiai, ošiančių girių galiūnai ją gynė ir į garbę kėlė, tai šį apysaka mums kai ką apie juos ir pasakys.

Buvo ramūs pašėpusio gyventojai, kol niekas jų neužkabino ir ne užė. Niekam jie nuogasties nekėlė medžiodami tamsiose, neižengiamose giriuose arba žvėjodami po upes, ežerus ir balas del kasdieninio maisto, o ne dėl sporto kaip daroma šiais laikais aukštesniose sluoksniuose. O tuos visus jų kasdieninius darbus lydėjo skambi daina ir kanklių, skudučių žavi melodija kurios aidėsy suokdamas per šlamantį šilą maišėsi su paukščių čiulbėsiu. Bet baidūs ir nuogastingi jie tapo, kai juos ėmė užpildinėti, plėsti, visur juos persekioti, gėdinti moteris ir mergaitės ir juos pačius sugriebė vartyte išsivarydavo į svetimą, tolimą ir sunkią vergiją.

Mus kalbamui laiku Lakinio pilies valdovu buvo narsus, milžiniško ūgio kunigaikštis Gelvainis. Jis buvo narsus ir nepermalduojamas priešui, bet taikus ir nuolaidus kaviesiems, dėl to visi jį pavaldiniai ir kaimynai valdovai jį gerbė ir mylėjo už jo atvirumą ir teisingumą.

Gelvainio valdomu laiku tankiausiai tekdavo susidurti su artimiausiais kaimynais lenkais ir gudais ir su jais kariauti, o taikos laiką suvartodavo stiprinimui savo vidujinės galybės ir pavaldinių ekonominę gerovę.

Prieš kelis metus Gelvainis buvo padaręs taiką su Hromovičium, netoli dabartinės Balstogės prie Bebrz upės išsiskakojimo stovėjusios pilies valdovu. Ne Gelvainis taikos ieškojo ir jos prašė, nes ne kartą jis ant risto žirgo su kardu rankoje laktė po Hromovičiaus valdomas žemes viską naikindamas ir tuštindamas aplinkui kur tik tai jo rankos siekė. Visuomet Hromovičius mėgindavo ir stengdavos atmušti ir sunaikinti Gelvainio vedamus pulkus, bet veltui buvo jį telkiamos pajėgos, nes barzdoti girios milžinai kaip patys priešai persistatydavo išblaškydavo juos ir tik atsiradę pilyje saugiai jausdavos nuo tvirtų lietuvių rankų. O jei kada numatydavo jog neveiksias Hromovičiaus su jo talkininkais, tada prasimušęs traukdavo saugesniu keliu atgal. Nes jis kaip tikras pasakų klajūnas, laivas kalnų aras, švaistydavosi su savo pulkais nuogastį sėdamas kaimynams savo priešams pats būdamas nesugaunamas ir neveikiamas.

Dėl to Hromovičius matydamas jog neturėsiąs ramios valandos iš Gelvainio pusės, ėmė pirmas siūlyti ir prašyti taikos kuri ir buvo padaryta. Po to pasieny užvieštato ramybė ir taika. Gyventojai abiejų pusių galėjo lengviaus atsikvėpti be baimės žiūrėdami į ateisiantį rytojų.

Gelvainis būdamas ramus iš Hromovičiaus pusės, porą metų pasilsėjęs, išsirengė prieš gudus atlyginti ir padarytas jam ir jo visam kraštui skriaudas. O kad geriaus sumanytas žygis pavyktų, jis pasikvietė į pagelbą Egliavos ir Pilipavos

kunigaikščius su kuriais ir patraukė tikėdamas savo laimėjimais suvaldyti ir susilpninti savo priešą.

Gelvainio slaptus planus sužinojo ir Hromovičius per savo šnipus, dėl to tykomis rengėsi ir jis tvirtindamas savo jėgas apie pilį ir už jos sienų neduodamas niekam suprasti kuriam tikslui ir kam tas visas rengiama. Gelvainiui apleidus savo žemes ir įžengus į Gudiją, Hromovičius tuo jau pasisuntė savo ištikimą karį Jasinską su geru būriu vyrų Lakinio apylinkėn, kur jie pradėjo plėšimo darbą viską su žeme sulgydami. Dėl to kur stovėjo gražūs kaimai, paupiuose stukojo pavienės bakūžės, ten Jasinskiui praėjus, liko tik pelenų krūvos kurias vėjas nešiojo į visas puses liūdnei švilpaudamas pro medžių šakas.

Gelvainiui tebešturmuojant turtingoje Gudijoje, pasiekė jį toji nelaima žinia, jog jo didieji žemės plotai susilaukė tokio pat likimo, kokį jis kitiems surengė ir vykdė. Tada jis užsidegęs neperkalbamu pikčiu, greit apleido Gudiją ir patraukė tiesiog į Hromovičiaus valdomas sritis. Trečdalį savo kariuomenės pasisuntė su grobiu į pilį, o su visa kita kariuomenės dalimi patraukė taikos lauzuotoji atkeršiti.

Hromovičius sužinojęs jog skaitlingi lietuvių pulkai užpuolė jo valdomasias sritis, atsiuntė pas kunigą Gelvainį pasiuntinius su dovanomis prašydamas taikos ir nesuipratimo taikiu būdu likvidavimo. Rar pusė dienos kelio buvo iki Hromovičiaus pilies kai kunigą Gelvainį pasitiko Hromovičiaus pasiuntinys su gausiomis dovanomis ir valdovo Hromovičiaus reikalavimais.

Atvykus pasiuntiniams į stovyklą ir apsisvarius nuo kelionės dulkių, vyriausias kunigo Gelvainio pulko vadas Varūnas, pasiuntinį su jo palydovais nešančiais gausias dovanas, nuvedė pas kunigą į jo palapinę. Pasiuntinys atsiradęs prieš kunigą žemai nusilenkė, savo valdovo vardu paprašė priimti dovanas ir pasakė kokiu reikalu jį valdovas siuntė.

— Jūsų valdovas prašo manęs neplėšti jo žemių ir srių taiką, apgailėstaudamas įvykusi nesuipratimą. Gerai, bet kodėl esant sudarytai tarp mus taikai, jis pirmas pasitaikius progai ją paminė ir paniekino? Ar taip jūs valdovas visuomet laiko duotą žodį? Jeigu jau taip, tai šis kardas turi taiką išspręsti. Nes iš jo pusės tol taika garantuojama, kol jis jaučias silpnas ir bejėgis prieš savo priešą, bet pasijutęs stipresniu esąs, kad ir keletuopos sudarytos taikos jo nesulaikys nuo klastos. Tai prakeikta išdavikiška prigimtis prie tokių darbų jį traukia. Tą visą praneškite savo valdovui. Jeigu jis nori, kad aš neplėščiau ir naikinčiau jo krašto gyventojus, tai tegu atvyksta pats su manim pasitarti ir pasiaiškinti del įvykio, kurio aš negaliu praleisti per pirštus.

Pasiuntinys nieko gero bei džiuginančio nelaimėjęs, tytomis grįžo namon su nelinksmomis žiniomis pas valdovą ir jo laukiančia nekantrią diuomėnę.

Kunigo Gelvainio pulkai pasilsėję, irgi traukė arčiau pilies viską pakėliui nušluodami ir sunaikindami kol susitiko su kitais pasiuntiniais. Čia jau pirmas kunigas Gelvainis užklauskė:

— Kur jūsų valdovas?
— Valdovas ten yra kur jam ir pridera būti, atsakė pasiuntiniai.

— Kodėl jis pats neatvyks, nes su jokiais kitais pasiuntiniais aš nemanau tartis ir bile kokį reikalą turėti? griežtai pasakė kunigas Gelvainis.

— Garbingas ir daug galintis kunigaikšti, juk valdovui negarbė eit pas priešą prašyt taikos kaip kokios išmaldos. Mes jį atstovaujame ir jo vardu esam pasirengę tartis, jeigu tas tarimasis nebus per daug šališkai fabrikuojamas.

— Man nereikia jūsų atstovavimo ir jokios taikos su jumis nemanau daryti. Tik su tuo manau kalbėtis, kuris taiką padaręs niekiškai ją paminė. Grįžkite ir jam pasakykite, kad su šiuo kardu mėginsiu rasti teisybę, nes greitai būsiu prie jūsų pilies vartų.

— Mūsų valdovas Jūsų žemių nepuolė ir padarytos sutarties nesulaužė. Tą padarė riteris Jasinskis su savo būriu vyrų.

— Kieno žinioje randasi Jasinskis? užklauskė Gelvainis.

— Mūs valdovo, atsakė pasiuntiniai, bet jis be valdovo žinios tą žygi padarė užtai atatinkamai bus nubaustas.

— Tegul jį išduoda man, aš jį prideramai nubausiu, pareikalavo Gelvainis.

— To padaryti valdovas negalį su savo kariais, atsakė sutartinai pasiuntiniai.

— Na tai jie viską išvien ir darė, patvirtino kunigas Gelvainis. Jeigu jau jūsų valdovas yra toks teisus ir nekaltas, tai kodėl jis pats nepasirodo?

— Iki to laipsnio jis negali nusižemint prieš savo užpuolikus.

— Dėl to neverta daugiau burnos ausinti be reikalo. Grįžkite iš kur atvykote ir pasakykit bailiui Hromovičiui ką išgirdote iš manęs; jog greit aš pats būsiu prie jo pilies vartų.

Pasiuntiniams nieko daugiau nebeliko daryti, kaip tik apsigrėžus traukti atgal ką jie ir padarė.

Po to Gelvainio pulkai pradėjo tikrą plėšimo ir naikinimo darbą prieš žemėje be jokio pasigallė-

"Nežiūrėkite dabar—bet daug vyrų seka paskui Jus!"

Pažymėtini Balsai Vokiečių Tremtinių Spaudoje

Rytprusių laikraštyje "Ostpreussenblatt" (nr. 30. 1952) atspausdintas Rytprusių vokiečių organizacijos atstovų konferencijos nutarimas, kuriuo reikiama nusistebėjimas ir apgailėstavimas, kad grįžusiems iš Sovietų Lietuvos Rytprusių gyventojams kai kurių vokiečių įstaitų nepripažįstamos pilnos sugrįžusiųjų (Heimkehrer) teisės ir privilegijos. Dalis tų žmonių, "kurie bėgo į Lietuvą, kad išvengtų bado mirties", kaip sakoma rezoliucijoje, negalėjo ir kai kurie iš jų ir dabar vis dar negali patekti į Vak. Vokietiją pas savo šeimas. Jie esą tikros raudonojo teroro aukos. Tad rezoliucijoje reikalaujama — jau ir žmoniškumo vardu — visiems grįžusiems iš Lietuvos dabar ir ateityje pritaikyti įstatymą, vadinamą "Spätheimkehrergesetz" (kuris suteikia jiems tam tikrų teisių). Laikraštis tą reikalą dar ir nuo savęs aptaria ir pabrėžia, kad turi būti vaduojamasi ne tik paragrafais, bet turi būti atsižvelgiama į žmogų, į tremtinį. Jame reikią matyti savo artimą, kuriam reikią teikti brolišką pagalbą. Bet vis dar pasitaiką priešingų atsitikimų.

Pailiustravimui laikraštis pateikia kelis pavyzdžius. Štai 1951 m. gegužės mėn. vienos šeimos liekanos, 4 moterys, buvusios transportu grąžintos iš Lietuvos. Joms Vak. Vokietijoje iš pradžių buvo mokamos atitinkamos sugrįžėjusiems taikomos pašalpos, bet vėliau jos buvo nutrauktos, nes, anot darbo ministerio išaiškinimo, tos moterys, girdi, Lietuvoje nebuvusios laikomos arešte ar apsaugoj, tad ir neišmančios į sugrįžėlių sąvoką. Laikraštis "Ostpreussenblatt" apie tai jau dažnai rašęs, kad "tūkstančiai Rytprusių vokiečių po Rytprusių katastrofos bėga į Lietuvą. Šiaip jie būtų buvę deportuoti, arba — kaip Karaliaučiuje — varginai gave galą. Broliai lietuviai priėmė šiuos vyrus ir moteris, jiems suteikė duonas ir pastogę, pasigailėję žmonių, iš kurių buvo atimta viskas. Tuo tarpu, kai

Karaliaučiuje bėmaž 90,000 vokiečių mirė bado, šie į Lietuvą patekę žmonės, bent išgelbėjo savo gyvybes", rašo "Ostpreussenblatt", kritikuodamas, kad vokiečių įstaitos su tais sugrįžėjusiems žėliais vėliau ne taip pasielgė, kaip kad būtų reikėję. Laikraštis sumini dar kelis panašius atsitikimus.

Vokiečių tremtiniai nori susitarti su kitų tautų tremtiniais. Jie pastaruoju laiku stengiasi išsiaiškinti savo politiką kitų tautų tremtinių atžvilgiu. Tai pastebima įvairiuose vokiečių tremtinių vadų ir jų spados pareiškimuose. Štai rudenį, kaip praneša "Ost West-Kurier" nr. 44, vokiečių regioninių tremtinių organizacijų (Landmannschaften) pirmininkas Dr. Lodgmanas von Aue viename mitinge Berlyne paskelbė tremtinių veikimo programą. Jis išdėstė, kad tremtiniai savo pretenzijas į kraštus, kurie juos ištrėmė, perleide Vak. Vokietijos respublikai tiek, kiek toji respublika tremtiniams atsiilygina. Tremtiniai reikalauja, kad kiekviena vokiečių vyriausybė palaikytų pretenzijas į tremtinių tėviškę. Kadangi Vak. Vokietijos respublika, neturėdama pakankamai suverenumo teisių, negalinti tremtinių problemų spręsti taip, kaip būtų reikalinga, tai tremtiniai kai kuriais užsienio politikos uždaviniais turį patys pasirūpinti. "Čia turimas galvoje susitarimas su kai kuriomis kaimyninėmis tautomis ir sutartis su tam tikromis emigracinėmis grupėmis".

Toks susitarimas su kitomis tautomis, kaip samprotauja vokiečių tremtinių sluogsniai ir kaip tai atsispindi ir vokiečių tremtinių laikraštyje "Die Stimme - Osteutsche Zeitung" 43-jo numerio vedamajame, lengviausiai vyksta "išjungus valstybinių sienų klausimus". Toliau rašoma: "Mes norime ir turime pasimokyti teisingiau įvertinti savo ir kitų tautybių vertę ar nevertę, nes nėra jokių mažiau vertingų, o yra tik skirtingų tautų". Anot laikraščio, tokio susitarimo siekią ne tik vokiečių tremtiniai, bet ir kitų tautų atstovai.

Laimingų Naujų Metų Linkėjimai

Mūsų Lietuviam Draugam

Worcester Model Creamery

77 MILLBURY STREET

Laimingų Naujų Metų !

Mūsų Lietuviam Draugam

— nuo —

SAM LEE Skalbykla

158 WATER STREET

jimō ar pasibaisėjimo. Gerai aparde pilį ir nuturėjo aplinkinius kaimus, kunigas Gelvainis grobiu nešinas ir paniūręs prieš ramiai groveinančios Sešupės, kur jo girdis visuomet ramybė ir poilsį rasdavo po vidujinių sielos audrų.

Laimingų Naujų Metų !

— nuo —

Kader's Grille

Valgiai Pagaminami

Kaip Jums Patinka

182 MILLBURY STREET

Magay & Barron

368 MAIN STREET

Patarnavome Mūsų

Klijentams 41 metų

Linki Jums

Visiems Labai

Laimingų Sveikų Metų

Linkime Jums ir Jūsų

Seimai

Labai Laimingų Naujų Metų

Coronado Hotel

Linkime Visiems

Mūsų Draugams

Laimingų Naujų Metų

Grafton Hill Package Store

236 GRAFTON ST.

Worcester, Mass.

Dykai Išbandymas

nuo

Reumatškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, dažnai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN mūsų išlaidomis? Vartojamos tūkstančių virš 25 metų.

DYKAI Skaitytojams Šio Laikraščio

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Daleiskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei ne pilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, gražinkite likusią dalį ir už tai jūs nebūsime mums skolingas. Bandytas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪS-KITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai į:

ROSSE PRODUCTS CO., Dept. X-II, 2708 Farwell Avenue, Chicago 45, Ill.

Nuo to laiko Hromovičiaus valdomos sritis neturėjo ramybės iš Gelvainio pusės del kurio tankių užpildinėjimų Hromovičiaus gyventojai labai suvargo, neskurdo ir susilpnėjo. (Bus daugiau)

PRANEŠANT ATIDARYMĄ !
DRIVE-IN SERVICE LIQUORS
YANOVER PACKAGE STORE
IVAZIUOTI IS 278 MILLBURY GATVĖS
ar 411 HARDING GATVĖS

Sėdėkite savo automobily ir užsakykite
Mūsų Ekstra Patarnavimas: Ivažiukite į mūsų automobiliams paskirtą vietą. Duokite užsakymą ir greitai patarnautojas įdės alaus dėžę ar bonkų vyno ar kitokio gėrymo į jūsų karą. Nėra problemų pastatyt karą — Nereikia meterų
— SPECIALIAI ATILARYMUI —

Holland Beer or Ale \$2.65, 24 bonkų dėžė

Schmidt's Beer \$2.75, 24 bonkų dėžė

ekstra už bonkas

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI
VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS

— NUO —

MARTIN'S RESTAURANT

SIGEL ir HARDING GATVIŲ

Worcester, Mass.

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI

— NUO —

VERNON DRUG

J. P. BUYNISKI, vedėjas

100 MILLBURY STREET - WORCESTER, MASS.

Naujų Metų Sveikinimai

— Nuo —

BOND INC. RESTAURANT

532 - 533 MAIN STREET

Aukštos Rūšies Valgiai ir Gėrymai

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI

VISIEMS MŪSI LIETUVIAMS DRAUGAMS
IR KLIENTAMS

THE BARGAIN OUTLET

Kur Jūs Gaunate Aukštos Rūšies Pirkinius
Už Pipesnes Kainas

321 GRAFTON GATVĖS

WORCESTER,

MASS.

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI

— NUO —

RIALTO THEATRE

37 MILLBURY STREET
FRED - JOSEPH FIDELI

Worcester,

Mass.

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI

— NUO —

VISUAL OPTICAL CO.

Akių Egzaminavimas
Receptai Pildomi

46 MILLBURY STREET

TEL. 2-7655

Worcester, Mass.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiem Savo Kostumieriam ir Draugam

— NUO —

CUTLER STREET MARKET

Worcester, Mass.

TEODORAS "TED" BALČIUNAS

Ivairių Valgių — Šviežių Kiblasų
Užlaiko visokius valgius, šviežias ir šaldytas daržoves
Visokias mėsas, paukšieną, Kiblasas ir Kindžiukus.
Specialiai jų pačių pagamintas

Vieša Padėka

Norime pareikšti širdingą padėką visiems kurie kuomi nors prisidėjote su pagelba, užuojauta ir suraminimu mūsų liūdnoj valandoj, mirus mano vyrui ir mūsų tėvui Boneventūriui Danilai. Pirmiausia norim padėkoti: šv. Kazimiero parapijos kunigams už nuoširdų patarnavimą ir suraminimą liūdesio valandoje, laidotuvių direktoriui Peter Carroll už mandagų ir nuoširdų patarnavimą, Katherine ir Robert Yakutis už gražų giedojimą per šventas mišias, broliui ir jo šeimai už visokį reikalingą suteiktą pagelbą. Toliaus dėkojam visiems draugams ir prieteliams už prisijusias gėles ir šventas mišias ir visiems kurie padėjo į lapus ir prisijuntė užuojautos laiškus. Tai iš gilių širdies tariam visiems ačiū.

Jieva Danilienė ir dukterys
KITA PADEKA

Dabar, dar noriu padėkoti visiems už prisijusias Kalėdinius pasveikinimus ir linkėjimus švenčių proga ir atsiprašau visų, kad aš šįmet negalėjau nei vienam parašyt pasveikinimą Kalėdų šventėms, nes man buvo liūdesnio ir nelaimės metai. Todėl visų atsiprašau. J. Danilienė

Aušros Vartų Moterų Klubo Valdyba

Moterų Socialis Klubas prie Aušros Vartų parapijos laikė savo susirinkimą gruodžio 30-tą, antradienio vakare. Laikė susirinkimo išrinkta sekančios veikėjos į valdybą: Vincenta Kieilienė, pirmininkė; Adelė Repšienė, vice-pirmininkė; Amelia Kosky, išdininkė; Marė Laužonienė, finansų sekretorė; Agota Kasperienė, maršalka; Ona Zedalienė ir Marė W. Poloski, išdo globėjos; Elzbieta Kraunelienė, korespondentė.

SLA. 57 kp. Nariams

Kadangi mūsų kuopos metinis susirinkimas pripuola Naujų Metų, dieną, sausio 1, 1953, tad valdyba susirinkimą perkėlė į sausio mėnesio 7-tą, trečiadienio vakare, Lietuvių Ukėšų Klubo salėje, 12 Vernon gatvės. Peraitame "Amerikos Lietuvio" numerio vietoj 14-tą dieną, turėjo būti 7-tą.

Namas Pardavimui

Dviejų šeimynų namas, penkių kambarių, trys megiamieji kambariai, kieta medžio, aliejumi šildomas pirmas aukštas. Kaina \$9,700.
Telef. 2-1747
DODGE—35 Canton St.

Prasideda Metinis Miesto Cenzas

Metinis miesto cenzas prasideda sausio 2-trą dieną. Worcesterio mieste, apie 90 vyrų lankysis iš namo į namą surašinėdami kiekvieno asmens vardą, pavardę, gimimo dieną, kilmę ir užsiėmimą. Taipgi pažymės kokiame name gyvena. Mokyklas lankantieji vaikai taipgi bus surašyti. Tie kurie surašinės, gaus po tris centus už patikrintus vardus ir po šešis centus už kiekvieną naują vardą.

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinantys sekmadieny, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:
1—Muzika.
2—Dainos.
3—Magdutės Pasaka.
3—Magdutės Pasaka, pasakys Vaentina Minkienė.
Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū.
Steponas Minkus

Worc. Tremt. Bendr.

Susirinkimas

1953 m. sausio mėn. 18 d. 8 val. po pietų, Lietuvių Klubo salėje (12 Vernon St.) šaukiamas Tremtinių Bendruomenės susirinkimas aptarti bėgamuosius reikalus. Kviečiame visus tremt. atsilankyti į susirinkimą.

Susivienijimo Kuopos Valdyba

SLA. 57-tos kuopos valdyba 1953 m., susideda iš šių ypatų: M. Žemaitaitis, pirmininkas; Juozas Glavickas, vice-pirmininkas; Antanas Kriaučialis, sekretorius; Ona Morey, finansų sekretorius; Jonas Dvareckas, išdininkas; V. Mitrikas ir V. Jankauskas, išdo globėjai; Jonas Dvareckas, organizatorius.
Rep.

Pardavimui

Valgomajam kambariui setas — šešios kedės, stalas ir du dideli baldai — tamsaus klevo medžio; užlaikytas gerai, kaina prieinama. Sikoris, 34 Almont Ave, Tel. 4-0273, Worcester.

Atlankė Savo Sūnų, Didvyri

Margarieta Kacevičienė, kuri gyvena Fiskdale, Mass., prieš Kalėdas buvo nuvykusi į Staten Island, New Yorką, aplankyti savo sūnų Juozą Kacavich, kurs yra inžinierius prie laivų. Jisai yra vyriausias inžinierius MS-TS transporto Gen. Maurice Rose. Neseniai jisai išgelbėjo savo laivą nuo didelės nelaimės, kada kilo gaisras. Laivas artinosi prie Bremenhaven su 2,000 kareivių ir įgula, kada aliejus užsidegė inžino kambarį. Kada Kacavich atidarė duris, matė tik liepsnas, nebuvo galima įteiti. Tada Kacavich iškirto skylę iš viršaus ir per ten užgesino. Mažai žmonių esančių laive žinojo koks buvo pavojus iki nebuvo gaisras užgesinto, po valandos laiko. J. Kacavich už tokį žygi buvo pagerbtas. Jisai su savo žmona Kathleen (Barry) ir 3 metų duktere Maureen, gyvena New Dorp miestely, Staten Island, New York.

SVENČIŲ NELAIMĖS

— Per šių metų Kalėdų šventes Amerikoje žuvo 789 žmonės, iš kurių apie 600 nuo automobilių nelaimių. Ligi šiol rekordiniai Kalėdų nelaimių metai buvo laikomi 1936 metais, kada žuvo automobilių katastrofoje 559 žmonės.

— Ateinantys metais bus geri, neblogesni, kaip ir praėjusieji, tvirtina Prekybos departamentas savo specialiaame pranešime. Geri laikai Amerikos ekonominiame gyvenime numatomi iki 1955 metų. Po to gali užteiti rimta padėtis, bet vyriausybei esą žinoma ir įmanoma, kaip kovoti su depresija.

Skaitytojų Atyda

Šio laikraščio numeris 1-mas 1953 metų. Jeigu jūs prenumerata baigėsi šį mėnesį ar ankščiau malonėkite atsinaujinti.

Pardavimui

Marketas mėsos, grocerių ir alaus bei vyno, su trobėsiu lietuvių apylinkėj, gera proga del lietuvių. Kaina \$18,500.
Taipgi parsiduoda Spa, — Ice Cream Parlor, sykiu ir cigarai, cigaretai ir tonikai. Didžiausia judėjimo, biznio vieta. Lietuvių gatvė. Kaina tik \$6,000.
Taipgi turriu namų ir farmų del pirkimo ir žemės be trobų. John Burokas, 18 Alpine St., Worcester.

DĖMESIO !! DĖMESIO !!

LINKSMOS VAKARŪSKOS

Visiems: jauniems ir seniems—

NAUJŲ METŲ PIRMAJĮ SUBATVAKARĮ

SAUSIO MEN. 3 d., 1953 m.

Grafton Hill Post salėje

KAMPAS WAVERLY ir CORAL GATVIŲ

Šokiams gros jaunas populiarėjantis orkestras "TANGO"

SOKIŲ PRADZIA 7 VAL. 30 MIN. VAK.

DR. ANTHONY ARENT

— LIETUVIS GYDYTOJAS —

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG.

Worcester, Mass.

TEL. 7-2173—namai

TEL. 6-0671

NAUJŲ METŲ LINKEJIMAI

SAVO KLIPENTAM ir DRAUGAM

GENE J. BALCOM (Balčionas)

ADVOKATAS

Reikalui Esant Legališkų Patarimų Kreipkitės Prie

Lietuvio Advokato GENE J. BALCOM (BALČIONAS)

525-526 SLATER BUILDING

390 MAIN STREET

WORCESTER 8, MASS.

MING GARDEN RESTORANO

Savininkai ir Darbininkai linki Jums

LAIMINGŲ SVENČIŲ

Ateikite į Mūsų Naujų Metų Sutikimo Balių

● Pilno Kurso Pietūs ● Didelė Programa

● Dovanos ● Šokiai iki Ryto

Ming Garden Orkestras — Tikrai \$3.00 ypatai

Užsisakykite vietas dabar! Telephone 6-8828

MING GARDEN RESTAURANT, 566 MAIN ST., WORCESTER

WILFAND'S KRAUSTOSI Į

DIDESNĖ KRAUTUVĖ

Su pilnu pasirinkimu Rūkytų žuvų - Sviesto, Sūrio

ir Ivairių Valgių

115 WATER STREET

WORCESTER

Tėmykite Mūsų Didelį Atidarymą, Kurs Greitai Ivyks

LIETUVIŲ AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Užlaikome didelį pasirinkimą Kalėdų Dovanų

— Lengvi Išmokėjimai —

VISOKIŲ RŪŠIŲ LAIKRODŽIŲ

Hamilton - Elgin - Bulova - Gruen

ir Sveicariškų

KEEPSAKE

\$35.00 iki

DEIMANTŲ

\$1.000

Dideli pasirinkimai vedybinių ir gimtadienio žiedų

Vėliausios rūšies spilkų, auskarių, pendantų ir perlų

ELGIN AMERICAN KOMPAKTŲ

Sibabrinių ir sidabrinių peilių ir šaukštų setų,

žinomų kompanijų 1847 Rogers Bros. Community

ir Holmes & Edwards

Elektrinių Duonos Kepintojų ir Maišytojų

— PAS MUS NIEKAD NEBŪSITE APVILTI —

Nuoširdus Patarnavimas

J. M. NEVIS

165-A GREEN STREET

WORCESTER, MASS.

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ

— NUO —

Cinsky ir Kudarauskas

Laidotuvių Direktorai

342 HARDING STREET

WORCESTER, MASS.

Patarnavimas Dienomis ir Naktimis

TELS. 5-5898 — 6-8758